

EURÓPSKA
KOMISIA

V Štrasburgu 15. 4. 2014
COM(2014) 17 final

ANNEX 1

PRÍLOHY

Návrh Dohody o spoločnom leteckom priestore medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi a Ukrajinou

k

návrhu na rozhodnutie Rady

o uzavretí Dohody o spoločnom leteckom priestore medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi a Ukrajinou

PRÍLOHY

Návrh

**DOHODA O SPOLOČNOM LETECKOM PRIESTORE
MEDZI EURÓPSKOU ÚNIOU A JEJ ČLENSKÝMI ŠTÁTMI
A UKRAJINOU**

BELGICKÉ KRÁĽOVSTVO,
BULHARSKÁ REPUBLIKA,
CHORVÁTSKA REPUBLIKA,
ČESKÁ REPUBLIKA,
DÁNSKE KRÁĽOVSTVO,
SPOLKOVÁ REPUBLIKA NEMECKO,
ESTÓNSKA REPUBLIKA,
ÍRSKO,
HELÉNSKA REPUBLIKA,
ŠPANIELSKÉ KRÁĽOVSTVO,
FRANCÚZSKA REPUBLIKA,
TALIANSKA REPUBLIKA,
CYPERSKÁ REPUBLIKA,
LOTYŠSKÁ REPUBLIKA,
LITOVSKÁ REPUBLIKA,
LUXEMBURSKÉ VEĽKOVODSTVO,
MAĎARSKO,
MALTA,
HOLANDSKÉ KRÁĽOVSTVO,

RAKÚSKA REPUBLIKA,

POĽSKÁ REPUBLIKA,

PORTUGALSKÁ REPUBLIKA,

RUMUNSKO,

SLOVINSKÁ REPUBLIKA,

SLOVENSKÁ REPUBLIKA,

FÍNSKA REPUBLIKA,

ŠVÉDSKE KRÁĽOVSTVO,

SPOJENÉ KRÁĽOVSTVO VEĽKEJ BRITÁNIE A SEVERNÉHO ÍRSKA

ako zmluvné strany Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len spolu ako „zmluvy o EÚ“) a ako členské štáty Európskej únie (ďalej len „členské štáty EÚ“) a

EURÓPSKA ÚNIA ďalej len „Únia“ alebo „Európska únia“ alebo „EÚ“ na jednej strane

a

UKRAJINA na strane druhej,

všetky uvedené strany ďalej spoločne len „strany dohody“,

ŽELAJÚC SI vytvoriť spoločný letecký priestor (CAA) založený na vzájomnom prístupe na trhy s leteckou dopravou strán dohody, s rovnakými podmienkami hospodárskej súťaže a dodržiavaním rovnakých pravidiel – vrátane oblastí bezpečnosti, bezpečnostnej ochrany a manažmentu letovej prevádzky, sociálnej harmonizácie a životného prostredia;

UZNÁVAJÚC integrovanú povahu medzinárodného civilného letectva a práva a povinnosti Ukrajiny a členských štátov EÚ, ktoré vyplývajú z ich členstva v medzinárodných leteckých organizáciách, najmä Medzinárodnej organizácii civilného letectva a Európskej organizácii pre bezpečnosť leteckej prevádzky, ako aj v rámci medzinárodných dohôd s tretími stranami a medzinárodnými organizáciami;

ŽELAJÚC SI prehĺbiť vzťahy medzi stranami dohody v oblasti leteckej dopravy, a to aj v oblasti priemyselnej spolupráce, a vychádzať z rámca

súčasného systému dohôd o leteckých službách s cieľom podporiť hospodárske, kultúrne a dopravné spojenia medzi stranami;

ŽELAJÚC SI uľahčiť rozširovanie príležitostí leteckej dopravy, a to aj rozvojom leteckých dopravných sietí na uspokojenie potrieb cestujúcich a prepravcov výhodnými službami leteckej dopravy;

UZNÁVAJÚC dôležitosť leteckej dopravy pri podpore obchodu, cestovného ruchu a investícií;

BERÚC NA VEDOMIE Dohovor o medzinárodnom civilnom letectve, ktorý sa otvoril na podpis 7. decembra 1944 v Chicagu;

MAJÚC NA PAMÄTI, že Dohodou o partnerstve a spolupráci medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi a Ukrajinou sa stanovuje, že s cieľom zabezpečiť koordinovaný vývoj dopravy medzi stranami dohody, ktorý by bol prispôsobený ich obchodným potrebám, sa podmienky vzájomného prístupu na trh a poskytovanie služieb v leteckej doprave môžu riešiť osobitnými dohodami;

ŽELAJÚC SI umožniť leteckým dopravcom ponúkať cestujúcej verejnosti a verejným prepravcom konkurenčné ceny a služby na otvorených trhoch;

ŽELAJÚC SI, aby liberalizovaná dohoda bola prínosom pre všetky sektory odvetvia leteckej dopravy vrátane pracovníkov leteckých dopravcov;

ZAMÝŠĽAJÚC vychádzať z rámca existujúcich dohôd o leteckej doprave s cieľom postupne otvoriť prístup na trhy a maximalizovať výhody pre spotrebiteľov, leteckých dopravcov, pracovníkov a verejnosť na oboch stranách dohody;

SÚHLASIAC, že v prípade spoločného leteckého priestoru je vhodné, aby pravidlá vychádzali z príslušných právnych predpisov v rámci Európskej únie, ako je ustanovené v prílohe I k tejto dohode, bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o fungovaní Európskej únie (zmluvy o EÚ) a ústava Ukrajiny;

BERÚC NA VEDOMIE úmysel Ukrajiny, aby do svojich právnych predpisov v oblasti letectva začlenila zodpovedajúce požiadavky a normy Európskej únie, vrátane budúceho vývoja právnych predpisov v rámci EÚ;

ŽELAJÚC SI zabezpečiť najvyšší stupeň bezpečnosti a bezpečnostnej ochrany medzinárodnej leteckej dopravy a znova zdôrazňujúc vážne znepokojenie nad skutkami a hrozbami proti bezpečnostnej ochrane lietadiel, ktoré ohrozujú bezpečnosť osôb a majetku, nepriaznivo vplyvajú na prevádzku leteckej dopravy a podkopávajú dôveru verejnosti v bezpečnosť civilného letectva;

UZNÁVAJÚC, že úplný súlad s pravidlami spoločného leteckého priestoru umožní stranám dohody plne získať výhody vrátane otvárania prístupu na trhy a maximalizovania výhod pre spotrebiteľov a priemyselné odvetvia oboch strán;

UZNÁVAJÚC, že vytvorenie spoločného leteckého priestoru a uplatňovanie jeho pravidiel nemožno dosiahnuť bez prechodných ustanovení;

UZNÁVAJÚC význam primeranej pomoci v tejto súvislosti;

ZDÔRAZŇUJÚC, že s leteckými dopravcami by sa malo jednať transparentným a nediskriminačným spôsobom pri ich prístupe k infraštruktúram leteckej dopravy, najmä pokiaľ sú tieto infraštruktúry obmedzené vrátane, nie však výlučne, prístupu na letiská;

ŽELAJÚC SI zabezpečiť rovnaké podmienky pre leteckých dopravcov, ktoré poskytnú spravodlivé a rovnaké príležitosti pre ich leteckých dopravcov, pokiaľ ide o prevádzkovanie dohodnutých služieb;

UZNÁVAJÚC, že vládne dotácie môžu mať nepriaznivý vplyv na hospodársku súťaž leteckých dopravcov a môžu ohroziť základné ciele tejto dohody;

POTVRDZUJÚC dôležitosť ochrany životného prostredia pri tvorbe a vykonávaní medzinárodnej leteckej politiky a uznávajú právo zvrchovaných štátov prijímať na tento účel primerané opatrenia;

BERÚC NA VEDOMIE dôležitosť ochrany spotrebiteľov vrátane ochrany, ktorú poskytuje Dohovor o zjednotení určitých pravidiel pre medzinárodnú leteckú dopravu podpísaný 28. mája 1999 v Montreale;

UVÍTAJÚC neustály dialóg medzi stranami dohody s cieľom prehlbovať ich vzťahy v iných oblastiach, najmä na uľahčenie pohybu osôb,

SA DOHODLI TAKTO:

HLAVA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 1

CIELE A ROZSAH PÔSOBNOSTI

Cieľom tejto dohody je postupné vytvorenie spoločného leteckého priestoru medzi Európskou úniou, jej členskými štátmi a Ukrajinou, ktorý sa opiera najmä

o rovnaké pravidlá v oblastiach bezpečnosti, bezpečnostnej ochrany, manažmentu letovej prevádzky, životného prostredia, ochrany spotrebiteľa, počítačových rezervačných systémov, ako aj vzhľadom na sociálne aspekty. Na tento účel sa v dohode stanovujú pravidlá, technické požiadavky, administratívne postupy a základné prevádzkové normy, vykonávacie pravidlá, ktoré sa uplatňujú medzi stranami dohody v súlade s podmienkami uvedenými aj ďalej.

Tento spoločný letecký priestor je založený na voľnom prístupe k trhu leteckej dopravy a na rovnakých podmienkach hospodárskej súťaže.

ČLÁNOK 2 VYMEDZENIE POJMOV

Na účely tejto dohody, ak nie je uvedené inak:

1. „dohodnuté služby“ a „určené trasy“ znamenajú medzinárodnú leteckú dopravu podľa článku 16 (Udelenie práv) a prílohy II k tejto dohode;
2. „dohoda“ znamená túto dohodu, jej prílohy a akékoľvek ich zmeny;
3. „letecká doprava“ znamená verejnú prepravu cestujúcich, batožiny, nákladu a poštových zásielok lietadlom, a to samostatne alebo v kombinácii, za úhradu alebo nájom, ktorá, aby nedošlo k pochybnostiam, zahŕňa pravidelné a nepravidelné (charterové) služby, ako aj výlučne nákladné dopravné služby;
4. „letecký dopravca“ znamená spoločnosť alebo podnik s platnou prevádzkovou licenciou alebo jej rovnocenným dokladom;
5. „príslušné orgány“ znamenajú orgány štátnej správy alebo verejnoprávne orgány zodpovedné za administratívne funkcie podľa tejto dohody;
6. „spoločnosti a podniky“ znamenajú subjekty založené podľa občianskeho alebo obchodného práva vrátane družstiev a iných právnických osôb podľa verejného alebo súkromného práva s výnimkou neziskových spoločností;
7. „dohovor“ je Dohovor o medzinárodnom civilnom letectve, ktorý sa otvoril na podpis 7. decembra 1944 v Chicagu, a zahŕňa:
 - a) akúkoľvek zmenu, ktorá nadobudla platnosť podľa článku 94 písm. a) dohovoru a ratifikovala ju Ukrajina, ako aj členský štát EÚ alebo členské štáty EÚ

a

- b) akúkoľvek prílohu alebo jej zmenu prijaté podľa článku 90 dohovoru, pokiaľ táto príloha alebo zmena sú kedykoľvek platné pre Ukrajinu a pre členský štát EÚ alebo členské štáty EÚ, ktorých sa príslušná záležitosť týka;
8. „dohoda ECAA“ je mnohostranná dohoda medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi, Albánskou republikou, Bosnou a Hercegovinou, Chorvátskou republikou, Bývalou juhoslovanskou republikou Macedónsko, Islandskou republikou, Republikou Čierna Hora, Nórske kráľovstvom, Srbskou republikou a Misiou Organizácie Spojených národov pre dočasnú správu v Kosove¹ o vytvorení Spoločného európskeho leteckého priestoru;
9. „EASA“ je Európska agentúra pre bezpečnosť letectva zriadená v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 z 20. februára 2008 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva, ktorým sa zrušuje smernica Rady 91/670/EHS, nariadenie (ES) č. 1592/2002 a smernica 2004/36/ES;
10. „účinná kontrola“ znamená vzťah, ktorý tvoria práva, zmluvy alebo iné prostriedky, ktoré buď samostatne, alebo spoločne a s ohľadom na vecné skutočnosti alebo právnu úpravu umožňujú priamo alebo nepriamo použiť rozhodujúci vplyv na podnik, hlavne:
- a) právo použiť všetok alebo časť majetku podniku;
 - b) práva alebo zmluvy, ktoré poskytujú rozhodujúci vplyv na zloženie, voľby alebo rozhodnutia orgánov podniku, alebo inak poskytujú rozhodujúci vplyv na riadenie obchodnej činnosti podniku;
11. „účinná regulačná kontrola“ znamená, že príslušný licenčný orgán strany dohody, ktorý vydal prevádzkovú licenciu alebo povolenia leteckému dopravcovi, nepretržite overuje, či tento letecký dopravca spĺňa uplatniteľné kritériá na prevádzkovanie služieb medzinárodnej leteckej dopravy, na základe ktorých sa vydáva prevádzková licencia alebo povolenie, v súlade s príslušnými vnútroštátnymi zákonmi a inými právnymi predpismi, pričom, pokiaľ ide o bezpečnosť a bezpečnostnú ochranu, príslušný orgán zabezpečuje primeraný dohľad aspoň v súlade s normami ICAO;

¹ Týmto označením nie sú dotknuté pozície týkajúce sa štatútu, pričom je v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN 1244 a stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu o nezávislosti Kosova.

12. „zmluvy o EÚ“ znamenajú Zmluvu o Európskej únii a Zmluvu o fungovaní Európskej únie;
13. „členský štát EÚ“ znamená členský štát Európskej únie;
14. „spôsobilosť“ znamená, či je letecký dopravca spôsobilý prevádzkovať služby medzinárodnej leteckej dopravy, teda či má uspokojivé finančné schopnosti a adekvátne manažérske skúsenosti a či je pripravený dodržiavať zákony, právne predpisy a požiadavky, ktorými sa musia takéto služby pri svojej prevádzke riadiť;
15. „právo v rámci piatej slobody“ znamená právo alebo výsadu udelené jedným štátom („udeľujúci štát“) leteckému dopravcovi z iného štátu („štát prijímateľa“) na poskytovanie služieb medzinárodnej leteckej dopravy medzi územím udeľujúceho štátu a územím tretieho štátu, pod podmienkou, že takéto služby vychádzajú z územia štátu prijímateľa, alebo sa na ňom končia;
16. „úplné náklady“ znamenajú náklady na poskytnutie služby plus primeraný poplatok za administratívne režijné náklady a prípadne akékoľvek príslušné poplatky, ktoré odrážajú náklady súvisiace s ochranou životného prostredia a ktoré sa uplatňujú bez ohľadu na štátnu príslušnosť;
17. „ICAO“ je Medzinárodná organizácia civilného letectva zriadená v súlade s dohovorom;
18. „medzinárodná letecká doprava“ znamená leteckú dopravu medzi miestami v aspoň dvoch štátoch;
19. „intermodálna preprava“ znamená verejnú prepravu lietadlom a jedným alebo viacerými druhmi povrchovej dopravy cestujúcich, batožiny, nákladu a poštových zásielok, samostatne alebo v kombinácii, za úhradu alebo v prenájme;
20. „opatrenie“ znamená akékoľvek opatrenie strany dohody, či už vo forme zákona, iného právneho predpisu, pravidla, postupu, rozhodnutia, správneho opatrenia alebo v akejkoľvek inej forme;
21. „štátny príslušník“ znamená:
 - a) akúkoľvek osobu s ukrajinskou štátnou príslušnosťou v prípade Ukrajiny alebo štátnou príslušnosťou členského štátu EÚ v prípade Európskej únie a jej členských štátov; alebo

- b) akýkoľvek právny subjekt, i) ktorý vlastní priamo alebo na základe väčšinového vlastníctva a neustále účinne kontrolujú osoby alebo subjekty s ukrajinskou štátnou príslušnosťou v prípade Ukrajiny alebo osoby a subjekty so štátnou príslušnosťou členského štátu EÚ alebo jedného z iných štátov uvedených v prílohe V v prípade Európskej únie a jej členských štátov a ii) ktorého hlavné miesto podnikania je na Ukrajine v prípade Ukrajiny alebo v členskom štáte v prípade Európskej únie a jej členských štátov;
22. „štátna príslušnosť“ znamená v prípade, že ide o leteckého dopravcu, či letecký dopravca spĺňa požiadavky týkajúce sa vlastníctva, účinnej kontroly a hlavného miesta podnikania;
23. „prevádzková licencia“ znamená:
- a) v prípade Európskej únie a jej členských štátov oprávnenie, ktoré udelil príslušný licenčný orgán spoločnosti alebo podniku, ktorým sa povoľuje poskytovať služby leteckej dopravy na základe príslušných právnych predpisov EÚ, a
- b) v prípade Ukrajiny znamená licenciu na leteckú prepravu cestujúcich a/alebo nákladu, ktorá bola udelená v súlade s príslušnými právnymi predpismi Ukrajiny;
24. „cena“ znamená:
- a) „letecké cestovné“, ktoré sa platia leteckým dopravcom alebo ich zástupcom alebo iným predajcom leteniek za prepravu cestujúcich a batožiny v rámci služby leteckej dopravy, a všetky podmienky, za ktorých sa tieto ceny používajú, vrátane odplát a podmienok ponúknutých za agentúrne a iné doplnkové služby a
- b) „letecké sadzby“, ktoré sa platia za prepravu poštových zásielok a nákladu, a podmienky, za ktorých sa tieto ceny používajú, vrátane odplát a podmienok ponúknutých za agentúrne a iné doplnkové služby.
- Táto definícia zahŕňa, ak je to vhodné, povrchovú dopravu v súvislosti s medzinárodnou leteckou dopravou a podmienky, ktorým podlieha ich uplatňovanie;
25. „Dohoda o partnerstve a spolupráci“ je dohoda o partnerstve a spolupráci medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi a Ukrajinou, uzavretá v Luxemburgu 14. júna 1994, a akékoľvek následné právne dokumenty;

26. „hlavné miesto podnikania“ znamená ústredie alebo registrované sídlo leteckého dopravcu, v ktorom sa vykonávajú hlavné finančné operácie a prevádzková kontrola vrátane riadenia zachovania letovej spôsobilosti tohto leteckého dopravcu;
27. „služba vo verejnom záujme“ znamená záväzok leteckých dopravcov zabezpečiť na určenej trase poskytovanie minimálne pravidelných leteckých dopravných služieb spĺňajúcich stanovené normy plynulosti, pravidelnosti, cenotvorby a minimálnej kapacity, ktoré by leteckí dopravcovia nedodržali, ak by sledovali výhradne svoj ekonomický záujem. Leteckých dopravcov môže príslušná strana dohody odmeniť za splnenie záväzkov v oblasti služieb vo verejnom záujme;
28. „SESAR“ znamená program Výskumu manažmentu letovej prevádzky jednotného európskeho neba a je technickým vykonávaním jednotného európskeho neba, ktorého cieľom je zabezpečiť EÚ do roku 2020 vysokovýkonnú infraštruktúru riadenia letovej prevádzky, ktorá napomôže rozvoj leteckej dopravy, ktorá bude bezpečná a ohľaduplná voči životnému prostrediu;
29. „dotácia“ znamená akýkoľvek finančný príspevok, ktorý udelil verejnoprávny orgán, regionálna organizácia alebo iná verejnoprávna organizácia, čiže keď:
- a) postup vlády alebo regionálneho verejnoprávneho orgánu alebo inej verejnoprávnej organizácie zahŕňa priamy prevod prostriedkov, ako sú napr. granty, pôžičky alebo prísuny kapitálu, prípadný priamy prevod prostriedkov do spoločnosti alebo prevzatie finančných záväzkov spoločnosti, ako sú napr. záruky na pôžičku, kapitálové injekcie, vlastníctvo, ochrana proti bankrotu alebo poistenie;
 - b) vláda alebo regionálny orgán alebo iná verejnoprávna organizácia sa zriekne príjmu, ktorý by bol inak splatný, prípadne ho nevyberie alebo neoprávnene zníži;
 - c) vláda alebo regionálny orgán alebo iná verejnoprávna organizácia poskytuje tovar alebo služby, ktoré nepatria do všeobecnej infraštruktúry, alebo tovar či služby nakupuje; alebo
 - d) vláda alebo regionálny orgán alebo iná verejnoprávna organizácia uhrádza platby do finančného mechanizmu alebo splnomocní alebo poverí súkromný orgán, aby vykonával jeden alebo viac typov funkcií uvedených v písmenách a), b) a c), ktoré by sa za bežných okolností zverili vláde, pričom použitý postup sa v praxi v podstate neodlišuje od bežnej praxe vlád

a ak sa tým poskytuje určitá výhoda;

30. „strany dohody“ znamenajú na jednej strane Európsku úniu alebo jej členské štáty alebo Európsku úniu a jej členské štáty v súlade s príslušnými právomocami a na druhej strane Ukrajinu;
31. „územie“ znamená vo vzťahu k Ukrajine oblasti súše a výsostné teritoriálne vody v rámci suverenity Ukrajiny a vo vzťahu k Európskej únii oblasti súše (pevnina a ostrovy), vnútrozemské vody a teritoriálne vody, na ktoré sa vzťahujú Zmluva o Európskej únii a Zmluva o fungovaní Európskej únie a podľa podmienok stanovených v týchto zmluvách a akomkoľvek následnom právnom dokumente. Uplatňovaním tejto dohody na gibraltárske letisko nie je dotknutá príslušná právna pozícia Španielskeho kráľovstva a Spojeného kráľovstva, pokiaľ ide o ich spor o právomoc nad územím, na ktorom sa nachádza letisko. Takéto uplatňovanie je určené uplatňovaním právnych predpisov Únie na gibraltárske letisko. Ukrajina je informovaná o rozsahu uvedeného uplatňovania;
32. „dohoda o tranzite“ je Dohoda o tranzite medzinárodných leteckých dopravných služieb podpísaná 7. decembra 1944 v Chicagu a
33. „užívateľský poplatok“ znamená poplatok, ktorý leteckým dopravcom uložil príslušný orgán alebo povolil tento orgán v súvislosti s využívaním zariadení a služieb – zo strany lietadiel, ich posádok, cestujúcich, nákladu a poštových zásielok – týkajúcich sa leteckej navigácie (a to aj v prípade preletov), riadenia letovej prevádzky, bezpečnostnej ochrany letísk a letectva.

ČLÁNOK 3

VYKONÁVANIE DOHODY

1. Strany dohody prijímú všetky vhodné opatrenia, či už všeobecné, alebo konkrétne, na zabezpečenie splnenia záväzkov vyplývajúcich z tejto dohody a zdržia sa akýchkoľvek opatrení, ktoré by mohli ohroziť dosiahnutie cieľov tejto dohody.
2. Vykonávanie uvedených opatrení sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté práva a povinnosti ktorejkoľvek strany dohody vyplývajúce z jej členstva v medzinárodných organizáciách a/alebo z podpísania medzinárodných dohôd, najmä dohovoru a dohody o tranzite.
3. Pri uplatňovaní zásad odseku 1 tohto článku strany:
 - a) v rámci rozsahu pôsobnosti tejto dohody zrušia všetky jednostranné administratívne, technické alebo iné opatrenia, ktoré by mohli

predstavovať nepriame obmedzenie a mať diskriminačné účinky na poskytovanie služieb leteckej dopravy podľa tejto dohody, a

- b) v rámci rozsahu pôsobnosti tejto dohody obmedzia uplatňovanie administratívnych, technických alebo legislatívnych opatrení, ktoré by mohli viesť k diskriminácii voči štátnym príslušníkom alebo spoločnostiam a podnikom druhej strany dohody pri poskytovaní služieb podľa tejto dohody.

ČLÁNOK 4

NEDISKRIMINÁCIA

V rámci rozsahu pôsobnosti tejto dohody a bez toho, aby boli dotknuté jej osobitné ustanovenia, je akákoľvek diskriminácia na základe štátnej príslušnosti zakázaná.

HLAVA II

SPOLUPRÁCA V OBLASTI REGULÁCIE

ČLÁNOK 5

VŠEOBECNÉ ZÁSADY SPOLUPRÁCE V OBLASTI REGULÁCIE

1. Strany spolupracujú s využitím všetkých možných prostriedkov s cieľom zabezpečiť, že sa do ukrajinských právnych predpisov postupne začlenia požiadavky a normy aktov Európskej únie uvedené v prílohe I k tejto dohode a že Ukrajina zavedie tieto ustanovenia prostredníctvom:
 - a) pravidelných konzultácií v rámci spoločného výboru podľa článku 29 (Spoločný výbor) tejto dohody v súvislosti s výkladom právnych predpisov EÚ uvedených v odseku 1 tohto článku, ktoré sa týkajú bezpečnosti a bezpečnostnej ochrany letectva, manažmentu letovej prevádzky, ochrany životného prostredia, prístupu na trh a súvisiacich záležitostí, sociálnych záležitostí, ochrany spotrebiteľa a iných oblastí, na ktoré sa dohoda vzťahuje;
 - b) poskytnutia primeranej pomoci v konkrétnych oblastiach, ktoré strany určia;
 - c) konzultácií a výmeny informácií o nových právnych predpisoch podľa článku 15 (Nové právne predpisy) tejto dohody.
2. Ukrajina prijme opatrenia potrebné na začlenenie požiadaviek a noriem aktov Európskej únie uvedených v prílohe I k tejto dohode podľa prechodných ustanovení uvedených v článku 33 (Prechodné ustanovenia) a súvisiacej prílohe III k tejto dohode do ukrajinského právneho systému a na ich vykonávanie.

3. Strany sa navzájom informujú o svojich príslušných orgánoch zodpovedných za dohľad nad bezpečnosťou, letovú spôsobilosť, udeľovanie licencií leteckým dopravcom, záležitosti súvisiace s letiskami, bezpečnostnú ochranu letectva, manažment letovej prevádzky, vyšetrovanie nehôd a incidentov, zriadenie leteckej navigácie a letiskových poplatkov bezodkladne prostredníctvom spoločného výboru podľa článok 29 (Spoločný výbor) tejto dohody.

ČLÁNOK 6

DODRŽIAVANIE ZÁKONOV A PRÁVNÝCH PREDPISOV

1. Pri vstupe na územie jednej strany, pobyte na tomto území alebo pri jeho opustení dodržiavajú leteckí dopravcovia druhej strany zákony a právne predpisy, ktoré sa na tomto území vzťahujú na prílet a odlet lietadiel používaných na leteckú dopravu alebo na prevádzkovanie a navigáciu lietadiel.
2. V prípade cestujúcich, posádky alebo v ich zastúpení alebo nákladu leteckých dopravcov druhej strany sa musia dodržiavať zákony a právne predpisy platné v rámci územia, ktoré sa týkajú vstupu lietadla na územie alebo odletu cestujúcich, posádky alebo nákladu v lietadle (vrátane právnych predpisov týkajúcich sa vstupu, odbavenia, pristáhovalectva, pasov, colného odbavenia alebo karantény alebo v prípade pošty poštových predpisov), pri vstupe lietadla na územie prvej strany, na tomto území alebo pri odlete lietadla z tohto územia.

ČLÁNOK 7

BEZPEČNOSŤ LETECTVA

1. Na základe prechodných ustanovení stanovených v prílohe III k tejto dohode strany konajú v súlade so svojimi príslušnými právnymi predpismi týkajúcimi sa požiadaviek a noriem v súvislosti s bezpečnosťou letectva uvedených v časti C prílohy I k tejto dohode podľa podmienok stanovených nižšie.
2. V súlade s prechodnými ustanoveniami stanovenými v prílohe III k tejto dohode Ukrajina začlení do svojich právnych predpisov a účinne vykonáva požiadavky a normy uvedené v odseku 1 tohto článku a zároveň vykonáva funkcie a úlohy štátu projektu, výroby, registrácie a prevádzkovateľa, ako sa stanovuje v dohovore.
3. Strany spolupracujú s cieľom zabezpečiť, aby Ukrajina účinne vykonávala svoje právne predpisy, ktoré prijala so zámerom začleniť požiadavky a normy uvedené v odseku 1 tohto článku. Na tento účel sa Ukrajina zapája do činnosti Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva ako pozorovateľ, a to od dátumu nadobudnutia platnosti tejto dohody, ako sa stanovuje v prílohe VI k tejto dohode.
4. Na zabezpečenie prevádzkovania dohodnutých služieb podľa pododseku 1 písm. a), b), c) a d) článku 16 (Udelenie práv) tejto dohody každá strana uzná za platné osvedčenia o letovej spôsobilosti, osvedčenia o spôsobilosti a licencie vydané alebo potvrdené druhou stranou, a ktoré sú stále platné, za predpokladu, že požiadavky na takéto osvedčenia alebo licencie sú aspoň rovnocenné minimálnym normám, ktoré môžu byť stanovené podľa dohovoru.
5. O uznaní osvedčení vydaných Ukrajinou uvedených v oddiele I prílohy IV k tejto dohode zo strany členských štátov EÚ sa rozhodne v súlade s ustanoveniami uvedenými v prílohe III k tejto dohode.
6. Strany spolupracujú s cieľom dosiahnuť zbližovanie systémov osvedčovania v oblasti letovej spôsobilosti a jej zachovania.
7. Strany zabezpečujú, aby sa lietadlo zaregistrované jednou stranou dohody, ktoré je podozrivé z nedodržiavania medzinárodných leteckých bezpečnostných noriem stanovených podľa dohovoru a ktoré pristáva na letiskách otvorených pre medzinárodnú leteckú dopravu na území druhej strany dohody, podrobilo inšpekciám na ploche vykonávaným príslušnými orgánmi druhej strany dohody, na palube a v okolí lietadla na účely kontroly platnosti dokladov lietadla a jeho posádky, ako aj viditeľného stavu lietadla a jeho vybavenia.

8. Strany si vymieňajú informácie vrátane akýchkoľvek zistení, ku ktorým došlo počas inšpekcií na ploche vykonaných v súlade s odsekom 7 tohto článku, a to prostredníctvom príslušných prostriedkov.
9. Príslušné orgány strany si môžu kedykoľvek vyžiadať konzultácie s príslušnými orgánmi druhej strany týkajúce sa bezpečnostných noriem, ktoré dodržiava druhá zmluvná strana, a to aj v iných oblastiach, ako sú oblasti, na ktoré sa vzťahujú akty uvedené v prílohe I k tejto dohode, alebo týkajúce sa zistení, ku ktorým došlo počas inšpekcií na ploche. Takéto konzultácie sa musia uskutočniť do tridsiatich (30) dní od predloženia danej žiadosti.
10. Žiadne ustanovenie tejto dohody nemožno vykladať tak, že obmedzuje právomoc strany prijať všetky primerané a okamžité opatrenia vždy, keď zistí, že lietadlo, produkt alebo prevádzka môže:
 - a) nespĺňať minimálne normy stanovené podľa dohovoru alebo požiadaviek a noriem uvedených v časti C prílohy I k tejto dohode, podľa toho, čo je uplatniteľné;
 - b) spôsobovať vážne znepokojenie – na základe inšpekcie uvedenej v odseku 7 tohto článku – že lietadlo alebo prevádzka lietadla nie je v súlade s minimálnymi normami stanovenými podľa dohovoru alebo požiadaviek a noriem, ktoré sú uvedené v časti C prílohy I k tejto dohode, podľa toho, čo je uplatniteľné alebo
 - c) spôsobovať vážne znepokojenie, že sa účinne nedodržiavajú a neuplatňujú minimálne normy stanovené podľa dohovoru alebo požiadaviek a noriem uvedených v časti C prílohy I k tejto dohode, podľa toho, čo je uplatniteľné.
11. Ak strana prijme opatrenie podľa odseku 10 tohto článku, bezodkladne informuje príslušné orgány druhej strany o prijatí takéhoto opatrenia a predloží odôvodnenie svojho opatrenia.
12. Ak sa opatrenia prijaté na základe uplatnenia odseku 10 tohto článku aj naďalej uplatňujú, aj keď dôvod na ich prijatie už pominul, môže každá strana vec predložiť spoločnému výboru.
13. Akékoľvek zmeny vnútroštátnych právnych predpisov týkajúce sa postavenia príslušných orgánov Ukrajiny alebo akéhokoľvek príslušného orgánu členských štátov EÚ bezodkladne oznámi príslušná strana ostatným stranám.

ČLÁNOK 8

BEZPEČNOSTNÁ OCHRANA LETECTVA

1. Ukrajina do svojich právnych predpisov začlení ustanovenia obsiahnuté v dokumente 30 časti II ECAC (Európska konferencia civilného letectva) v súlade s prechodnými ustanoveniami uvedenými v prílohe III k tejto dohode a účinne ich uplatňuje. V kontexte hodnotení stanovených v odseku 2 článku 33 (Prechodné ustanovenia) tejto dohody sa môžu inšpektori Európskej komisie zúčastňovať ako pozorovatelia na inšpekciách vykonaných príslušnými ukrajinskými orgánmi na letiskách, ktoré sa nachádzajú na území Ukrajiny, v súlade s mechanizmom, na ktorom sa obe strany dohodli. Touto dohodou nie sú dotknuté práva a povinnosti Ukrajiny a členských štátov EÚ podľa ustanovení prílohy 17 k dohovoru.
2. Keďže je zabezpečenie bezpečnosti civilných lietadiel, ich cestujúcich a posádky základnou podmienkou poskytovania služieb medzinárodnej leteckej dopravy, strany znova zdôrazňujú svoje záväzky navzájom si zabezpečovať bezpečnostnú ochranu civilného letectva voči činom protiprávneho zasahovania, a najmä svoje záväzky podľa dohovoru, Dohovoru o trestných činoch a niektorých iných činoch spáchaných na palube lietadla podpísaného v Tokiu 14. septembra 1963, Dohovoru o potlačení protiprávneho zmocnenia sa lietadla podpísaného v Haagu 16. decembra 1970, Dohovoru o potlačení protiprávných činov ohrozujúcich bezpečnosť civilného letectva podpísaného v Montreale 23. septembra 1971, Protokolu o potlačení protiprávných násilných činov na letiskách medzinárodnej civilnej leteckej dopravy podpísaného v Montreale 24. februára 1988 a Dohovoru o označovaní plastických výbušnín na účely detekcie podpísaného v Montreale 1. marca 1991 do tej miery, do akej sú obidve strany dohody účastníkmi týchto dohovorov, ako aj všetkých ostatných dohovorov a protokolov týkajúcich sa bezpečnostnej ochrany civilného letectva, na ktorých sa obidve strany dohody zúčastňujú.
3. Strany dohody si na požiadanie navzájom poskytnú všetku potrebnú pomoc s cieľom zabrániť protiprávnemu zmocneniu sa civilného lietadla a iným protiprávnym činom ohrozujúcim bezpečnosť takéhoto lietadla, jeho cestujúcich a posádky, ako aj letísk a leteckých navigačných zariadení, a všetkým ostatným hrozbám pre bezpečnosť civilného letectva.
4. Strany dohody vo svojich vzájomných vzťahoch konajú v súlade s normami bezpečnostnej ochrany letectva do tej miery, do akej ich sami uplatňujú, s odporúčanými postupmi stanovenými Medzinárodnou

organizáciou civilného letectva (ICAO), ktoré sa označujú ako prílohy k Chicagskému dohovoru, a to v rozsahu, v akom sa tieto ochranné opatrenia vzťahujú na strany dohody. Obidve strany vyžadujú, aby prevádzkovatelia lietadiel z ich registra, prevádzkovatelia s hlavným miestom podnikania alebo trvalým sídlom na ich území a prevádzkovatelia letísk na ich území konali v súlade s týmito ustanoveniami o bezpečnostnej ochrane letectva.

5. Každá strana zabezpečí, aby sa na jej území prijali účinné opatrenia na ochranu civilného letectva pred činmi nezákonného zasahovania vrátane, nie však výlučne, kontroly cestujúcich a ich príručnej a podanej batožiny a bezpečnostných kontrol nákladu a poštových zásielok pred nastúpením do lietadla alebo nakladaním do lietadla a bezpečnostných kontrol pre dodávky potrebné počas letu a letiskové dodávky a kontroly vstupu do vyhradených bezpečnostných priestorov a kontroly osôb iných ako cestujúcich vstupujúcich do vyhradených bezpečnostných priestorov. Tieto opatrenia sa podľa potreby upravujú, aby sa zamerali na zraniteľnosť a hrozby v oblasti civilného letectva. Každá strana dohody súhlasí s tým, že sa od jej leteckých dopravcov môže požadovať, aby dodržiavali ustanovenia bezpečnostnej ochrany leteckej prevádzky uvedené v odseku 4 tohto článku, ktoré druhá strana dohody vyžaduje pri vstupe na územie druhej strany, jeho opustení alebo počas pobytu na území druhej strany.
6. Každá strana s pochopením pristúpi k akejkoľvek žiadosti druhej strany o osobitné opatrenia bezpečnostnej ochrany na zvládnutie konkrétnej hrozby. Okrem prípadu, keď to nie je v prípade núdze možné, každá strana vopred informuje druhú stranu o osobitných bezpečnostných opatreniach, ktoré plánuje zaviesť a ktoré by mohli mať významný finančný alebo prevádzkový vplyv na služby leteckej dopravy poskytované podľa tejto dohody. Každá strana môže požiadať o zasadnutie spoločného výboru na prediskutovanie takýchto bezpečnostných opatrení, ako sa uvádza v článku 29 (Spoločný výbor) tejto dohody.
7. Ak dôjde k incidentu alebo hrozbe incidentu protiprávneho zmocnenia sa civilného lietadla alebo iných protiprávnych činov proti bezpečnosti lietadiel, ich cestujúcich a posádky, letísk alebo leteckých navigačných zariadení, strany dohody si navzájom pomáhajú uľahčením komunikácie a ďalšími vhodnými opatreniami s cieľom rýchlo a bezpečne ukončiť tento incident alebo jeho hrozbu.
8. Každá strana prijme všetky možné opatrenia, aby lietadlo, ktoré je predmetom protiprávneho zmocnenia sa alebo iných protiprávnych činov a ktoré sa nachádza na zemi na území tejto strany dohody, zadržala na zemi, okrem prípadov, keď si jeho odlet vyžaduje zásadnú povinnosť

chrániť ľudské životy. Takéto opatrenia sa pokiaľ možno prijímajú na základe vzájomných konzultácií.

9. Ak má strana dohody opodstatnený dôvod domnievať sa, že druhá strana nedodržala ustanovenia tohto článku o bezpečnostnej ochrane leteckej dopravy, môže táto strana požiadať o urýchlené konzultácie s druhou stranou.
10. Bez toho, aby bol dotknutý článok 19 (Zamietnutie, zrušenie, pozastavenie alebo obmedzenie oprávnenia alebo technického povolenia) tejto dohody, ak sa nedosiahne uspokojivá dohoda do pätnástich (15) dní od dátumu žiadosti, bude to predstavovať dôvod na pozastavenie, zamietnutie, obmedzenie alebo uloženie podmienok na prevádzkové oprávnenie jedného alebo viacerých leteckých dopravcov druhej strany.
11. Ak si to vyžiada bezprostredné alebo mimoriadne ohrozenie, môže strana dohody prijať predbežné opatrenie pred uplynutím pätnástich (15) dní.
12. Opatrenie prijaté v súlade s odsekom 10 alebo 11 tohto článku sa ukončí potom, ako druhá strana dosiahne plný súlad s ustanoveniami tohto článku.

ČLÁNOK 9

MANAŽMENT LETOVEJ PREVÁDZKY

1. Na základe prechodných ustanovení stanovených v prílohe III k tejto dohode strany konajú v súlade so svojimi príslušnými právnymi predpismi týkajúcimi sa požiadaviek a noriem v súvislosti s manažmentom letovej prevádzky uvedených v časti B prílohy I k tejto dohode podľa podmienok stanovených nižšie.
2. Ukrajina do svojich právnych predpisov začlení požiadavky a normy uvedené v odseku 1 tohto článku v súlade s prechodnými ustanoveniami uvedenými v prílohe III k tejto dohode a účinne ich uplatňuje.
3. Strany spolupracujú s cieľom zabezpečiť, aby Ukrajina účinne vykonávala svoje právne predpisy, ktoré prijala so zámerom začleniť požiadavky a normy uvedené v odseku 1 tohto článku, ako aj s cieľom rozšíriť jednotné európske alebo o Ukrajinu, aby sa zvýšili súčasné bezpečnostné normy a celková účinnosť všeobecných prevádzok leteckej dopravy v Európe, optimalizovali kontrolné kapacity leteckej dopravy, minimalizovali oneskorenia a zvyšovala environmentálna účinnosť.
4. Na tento účel sa Ukrajina zapojí ako pozorovateľ do výboru pre jednotné európske alebo, a to od dátumu nadobudnutia platnosti tejto dohody, a príslušné ukrajinské subjekty a/alebo orgány sú zapojené do prác na

nediskriminačnom základe prostredníctvom vhodnej koordinácie v súvislosti so SESAR v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

5. Spoločný výbor je zodpovedný za monitorovanie a uľahčenie spolupráce v oblasti manažmentu letovej prevádzky.
6. Na účely uľahčenia uplatňovania právnych predpisov jednotného európskeho neba:
 - a) Ukrajina prijme opatrenia potrebné na prispôsobenie svojich inštitucionálnych štruktúr manažmentu letovej prevádzky jednotnému európskemu nebu a
 - b) Európska únia uľahčí účasť Ukrajiny na prevádzkových činnostiach v oblasti leteckých navigačných služieb, využívania vzdušného priestoru a interoperability, ktoré pramenia z jednotného európskeho neba.
7. Táto dohoda sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté práva a povinnosti Ukrajiny podľa dohovoru, ako aj podľa platných regionálnych leteckých navigačných dohôd schválených Radou ICAO. Po nadobudnutí platnosti tejto dohody by akékoľvek následné regionálnej dohody mali byť v súlade s jej ustanoveniami.
8. Na zachovanie vysokej úrovne bezpečnosti s cieľom maximalizovať kapacitu vzdušného priestoru a účinnosť manažmentu letovej prevádzky a na základe prechodných ustanovení stanovených v prílohe III k tejto dohode, Ukrajina organizuje vzdušného priestoru v rámci svojej právomoci v súlade s požiadavkami EÚ, pokiaľ ide o stanovenie funkčných blokov vzdušného priestoru (FAB), ako je uvedené v časti B prílohy I k tejto dohode.

Strany spolupracujú, aby sa zvažila možná integrácia vzdušného priestoru v rámci právomoci Ukrajiny do FAB v súlade s právnymi predpismi EÚ a berúc do úvahy prevádzkové výhody tejto integrácie.

9. O uznaní príslušných osvedčení vydaných Ukrajinou uvedených v oddiele 2 prílohy IV k tejto dohode zo strany členských štátov EÚ sa rozhodne v súlade s ustanoveniami uvedenými v prílohe III k tejto dohode.

ČLÁNOK 10

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

1. Strany dohody uznávajú dôležitosť ochrany životného prostredia pri tvorbe a vykonávaní leteckej politiky. Strany dohody uznávajú, že sú potrebné účinné globálne, regionálne, vnútroštátne a/alebo miestne

opatrenia na minimalizáciu vplyvu civilného letectva na životné prostredie.

2. Na základe prechodných ustanovení stanovených v prílohe III k tejto dohode strany konajú v súlade so svojimi príslušnými právnymi predpismi týkajúcimi sa požiadaviek a noriem v súvislosti s životným prostredím uvedených v časti D prílohy I k tejto dohode podľa podmienok stanovených nižšie.
3. Ukrajina do svojich právnych predpisov začlení požiadavky a normy uvedené v odseku 2 tohto článku v súlade s prechodnými ustanoveniami uvedenými v prílohe III k tejto dohode a účinne ich uplatňuje.
4. Strany spolupracujú s cieľom zabezpečiť, aby Ukrajina účinne vykonávala svoje právne predpisy, ktoré prijala so zámerom začleniť požiadavky a normy uvedené v odseku 2 tohto článku, pričom uznávajú dôležitosť spolupráce a v rámci mnohostranných diskusií posudzujú vplyv leteckej dopravy na životné prostredie a zabezpečujú, aby boli akékoľvek zmierňujúce opatrenia plne v súlade s cieľmi tejto dohody.
5. Žiadne ustanovenie tejto dohody sa nesmie chápať ako obmedzenie právomoci príslušných orgánov strany dohody na prijímanie akýchkoľvek primeraných opatrení na predchádzanie alebo iné riešenie vplyvu leteckej dopravy na životné prostredie za predpokladu, že tieto opatrenia sa uplatňujú bez ohľadu na štátnu príslušnosť a nie sú v rozpore s právami a povinnosťami strán podľa medzinárodného práva.

ČLÁNOK 11

OCHRANA SPOTREBITEĽA

1. Na základe prechodných ustanovení stanovených v prílohe III k tejto dohode strany konajú v súlade so svojimi príslušnými právnymi predpismi týkajúcimi sa požiadaviek a noriem v súvislosti s ochranou spotrebiteľa uvedených v časti F prílohy I k tejto dohode.
2. Ukrajina do svojich právnych predpisov začlení požiadavky a normy uvedené v odseku 1 tohto článku v súlade s prechodnými ustanoveniami uvedenými v prílohe III k tejto dohode a účinne ich uplatňuje.
3. Strany spolupracujú s cieľom zabezpečiť, aby Ukrajina účinne vykonávala svoje právne predpisy, ktoré prijala so zámerom začleniť požiadavky a normy uvedené v odseku 1 tohto článku.
4. Zmluvné strany tiež spolupracujú, aby zabezpečili ochranu práv spotrebiteľov vyplývajúcich z tejto dohody.

ČLÁNOK 12

PRIEMYSELNÁ SPOLUPRÁCA

1. Zmluvné strany sa zameriavajú na zvyšovanie priemyselnej spolupráce, a to najmä prostredníctvom:
 - i) rozvoja podnikateľských väzieb medzi výrobcami pôsobiacimi v oblasti letectva oboch strán;
 - ii) podpory a rozvoja spoločných projektov zameraných na trvalo udržateľný rozvoj leteckej dopravy vrátane jej infraštruktúry;
 - iii) technickej spolupráce pri uplatňovaní noriem EÚ;
 - iv) podpory príležitostí pre výrobcov a projektantov pôsobiacich v oblasti letectva a
 - v) podpory investícií v rámci rozsahu pôsobnosti tejto dohody.
2. Touto dohodou nie sú dotknuté existujúce technické a priemyselné normy na Ukrajine týkajúce sa výroby lietadiel a ich komponentov, ktoré nie sú uvedené v prílohe I k tejto dohode.
3. Spoločný výbor monitoruje a uľahčuje priemyselnú spoluprácu.

ČLÁNOK 13

POČÍTAČOVÉ REZERVAČNÉ SYSTÉMY

1. Na základe prechodných ustanovení stanovených v prílohe III k tejto dohode strany konajú v súlade so svojimi príslušnými právnymi predpismi týkajúcimi sa požiadaviek a noriem v súvislosti s počítačovými rezervačnými systémami uvedených v časti G prílohy I k tejto dohode. Strany zabezpečia bezplatný prístup počítačových rezervačných systémov jednej strany na trh druhej strany dohody.
2. Ukrajina do svojich právnych predpisov začlení požiadavky a normy uvedené v odseku 1 tohto článku v súlade s prechodnými ustanoveniami uvedenými v prílohe III k tejto dohode a účinne ich uplatňuje.
3. Strany spolupracujú s cieľom zabezpečiť, aby Ukrajina vykonávala svoje právne predpisy, ktoré prijala so zámerom začleniť požiadavky a normy uvedené v odseku 1 tohto článku.

ČLÁNOK 14

SOCIÁLNE ASPEKTY

1. Na základe prechodných ustanovení stanovených v prílohe III k tejto dohode strany konajú v súlade so svojimi príslušnými právnymi predpismi týkajúcimi sa požiadaviek a noriem v súvislosti so sociálnymi aspektmi uvedených v časti E prílohy I k tejto dohode.
2. Ukrajina prijme opatrenia potrebné na začlenenie do svojich právnych predpisov požiadaviek a noriem uvedených v odseku 1 tohto článku v súlade s prechodnými ustanoveniami uvedenými v prílohe III k tejto dohode a na ich účinné uplatňovanie.
3. Strany spolupracujú s cieľom zabezpečiť, aby Ukrajina vykonávala svoje právne predpisy, ktoré prijala so zámerom začleniť požiadavky a normy uvedené v odseku 1 tohto článku.

ČLÁNOK 15

NOVÉ PRÁVNE PREDPISY

1. Touto dohodou nie sú pod podmienkou dodržania zásady nediskriminácie a ustanovení tohto článku a článku 4 (Nediskriminácia) tejto dohody dotknuté práva jednotlivých strán jednostranne prijímať nové právne predpisy alebo meniť existujúce právne predpisy v oblasti leteckej dopravy alebo pridruženej oblasti uvedenej v prílohe I k tejto dohode.
2. Ak jedna strana zvažuje prijatie nových právnych predpisov v rozsahu pôsobnosti tejto dohody alebo zmenu svojich právnych predpisov, informuje o tom druhú stranu. Na žiadosť ktorejkoľvek zo strán uskutoční spoločný výbor do dvoch nasledujúcich mesiacov výmenu názorov o vplyve týchto nových právnych predpisov alebo zmien na riadne fungovanie tejto dohody.
3. Spoločný výbor:
 - a) prijíma rozhodnutie, ktorým sa reviduje príloha I k tejto dohode s cieľom zapracovať do nej, v prípade potreby recipročne, nové právne predpisy alebo príslušné zmeny, alebo
 - b) prijíma rozhodnutie, podľa ktorého sú nové právne predpisy alebo príslušné zmeny v súlade s touto dohodou, alebo
 - c) odporúča ďalšie opatrenia, ktoré sa majú prijať v primeranom čase s cieľom zabezpečiť riadne fungovanie tejto dohody.

HLAVA III

HOSPODÁRSKE USTANOVENIA

ČLÁNOK 16

UDELENIE PRÁV

1. Každá strana udelí druhej strane v súlade s prílohou II a prílohou III k tejto dohode na účely vykonávania medzinárodnej leteckej dopravy leteckými dopravcami druhej strany dohody tieto práva:
 - a) právo prelietavať bez pristátia ponad jej územie;
 - b) právo pristávať na jej území na akékoľvek iné účely, ako sú nastúpenie alebo vystúpenie cestujúcich, naloženie alebo vyloženie batožiny, nákladu a/alebo poštových zásielok v leteckej doprave (účely, ktoré nie sú spojené s leteckou dopravou);
 - c) pri vykonávaní dohodnutej služby na určenej trase právo pristávať na jej území na účely nastúpenia alebo vystúpenia cestujúcich, naloženia alebo vyloženia nákladu a/alebo poštových zásielok v medzinárodnej leteckej doprave, a to samostatne alebo v kombinácii a
 - d) práva, ktoré sú iným spôsobom stanovené v tejto dohode.
2. Žiadne ustanovenie tejto dohody neoprávňuje leteckých dopravcov Ukrajiny vziať na palubu na území ktoréhokoľvek členského štátu EÚ cestujúcich, batožinu, náklad a/alebo poštové zásielky prepravované za náhradu a určené na iné miesto na území daného členského štátu.

ČLÁNOK 17

OPRÁVNENIE A TECHNICKÉ POVOLENIE

Po prijatí žiadosti o prevádzkové oprávnenie alebo technické povolenie od leteckého dopravcu jednej strany dohody, ktorá bola predložená vo forme a spôsobom, ktoré sú predpísané pre prevádzkové oprávnenia a technické povolenia, príslušné orgány druhej strany udelia príslušné oprávnenia s minimálnym procedurálnym oneskorením, za predpokladu, že:

- a) v prípade leteckého dopravcu Ukrajiny:
 - letecký dopravca má hlavné miesto podnikania na Ukrajine a je držiteľom platnej prevádzkovej licencie v súlade s príslušnými právnymi predpismi Ukrajiny a
 - Ukrajina vykonáva a spravuje účinnú regulačnú kontrolu leteckého dopravcu a relevantný príslušný orgán je jasne uvedený a
 - ak sa neurčí inak podľa článku 20 (Investície v prospech leteckých dopravcov) tejto dohody, leteckého dopravcu priamo alebo

prostredníctvom väčšinového vlastníctva vlastní a účinne kontroluje Ukrajina a/alebo jej štátni príslušníci.

b) v prípade leteckého dopravcu Európskej únie:

- letecký dopravca má hlavné miesto podnikania na území členského štátu EÚ podľa zmlúv o EÚ a je držiteľom platnej prevádzkovej licencie v súlade s príslušnými právnymi predpismi Európskej únie a
- členský štát zodpovedný za vydávanie osvedčení leteckých prevádzkovateľov vykonáva a spravuje účinnú regulačnú kontrolu leteckého dopravcu a relevantný príslušný orgán je jasne uvedený a
- ak sa neurčí inak podľa článku 20 (Investície v prospech leteckých dopravcov) tejto dohody, leteckého dopravcu priamo alebo prostredníctvom väčšinového vlastníctva vlastní a účinne kontrolujú členské štáty EÚ a/alebo ich štátni príslušníci alebo iné štáty uvedené v prílohe V a/alebo štátni príslušníci týchto iných štátov;

c) letecký dopravca spĺňa požiadavky zákonov a právnych predpisov uvedených v článku 6 (Dodržiavanie zákonov a právnych predpisov) tejto dohody a

d) dodržiavajú sa a uplatňujú ustanovenia uvedené v článku 7 (Bezpečnosť letectva) a v článku 8 (Bezpečnostná ochrana letectva).

ČLÁNOK 18

VZÁJOMNÉ UZNÁVANIE REGULAČNÝCH ROZHODNUTÍ TÝKAJÚCICH SA FINANČNEJ SPÔSOBILOSTI LETECKÉHO DOPRAVCU A ŠTÁTNEJ PRÍSLUŠNOSTI

1. Po prijatí žiadosti o prevádzkové oprávnenie alebo technické povolenie od leteckého dopravcu jednej strany dohody príslušné orgány druhej strany uznajú akékoľvek rozhodnutia o finančnej spôsobilosti a/alebo štátnej príslušnosti, vydané príslušnými orgánmi prvej strany dohody, vzťahujúce sa na tohto leteckého dopravcu, akoby také rozhodnutie vydali jej vlastné príslušné orgány, a nebudú sa týmito záležitosťami ďalej zaoberať s výnimkou doleuvedených ustanovení.
2. Ak po prijatí žiadosti o prevádzkové oprávnenie alebo technické povolenie od leteckého dopravcu alebo po udelení takéhoto prevádzkového oprávnenia alebo technického povolenia príslušné orgány prijímajúcej strany majú osobitné obavy vyplývajúce z dôvodnej pochybnosti, že napriek rozhodnutiu vydanému príslušnými orgánmi

druhej strany dohody podmienky stanovené v článku 17 (Oprávnenie a technické povolenie) tejto dohody pre udelenie príslušných prevádzkových oprávnení alebo technických povolení neboli splnené, v takom prípade okamžite informujú tieto orgány a uvedú podstatné dôvody svojich obáv. V takom prípade môže každá strana dohody požiadať o konzultácie, na ktorých sa môžu zúčastniť zástupcovia relevantných príslušných orgánov, a/alebo o dodatočné informácie týkajúce sa týchto obáv a takejto žiadosti sa vyhovie v najskoršom možnom termíne. Ak sa táto záležitosť nevyrieši, každá strana môže túto záležitosť predložiť spoločnému výboru zriadenému podľa článku 29 (Spoločný výbor) tejto dohody.

ČLÁNOK 19

ZAMIETNUTIE, ZRUŠENIE, POZASTAVENIE ALEBO OBMEDZENIE OPRÁVNENIA ALEBO TECHNICKÉHO POVOLENIA

1. Príslušné orgány strán môžu zamietnuť, zrušiť, pozastaviť alebo obmedziť prevádzkové oprávnenia alebo technické povolenia alebo inak pozastaviť alebo obmedziť prevádzku leteckého dopravcu druhej strany, ak:

a) v prípade leteckého dopravcu Ukrajiny:

- letecký dopravca nemá hlavné miesto podnikania na Ukrajine alebo nie je držiteľom platnej prevádzkovej licencie v súlade s príslušnými právnymi predpismi Ukrajiny, alebo
- Ukrajina nevykonáva a nespravuje účinnú regulačnú kontrolu leteckého dopravcu alebo relevantný príslušný orgán nie je jasne uvedený, alebo
- ak sa neurčí inak podľa článku 20 (Investície v prospech leteckých dopravcov) tejto dohody, leteckého dopravcu priamo alebo prostredníctvom väčšinového vlastníctva nevlastní alebo účinne nekontroluje Ukrajina a/alebo jej štátni príslušníci.

b) v prípade leteckého dopravcu Európskej únie:

- letecký dopravca nemá hlavné miesto podnikania na území členského štátu Európskej únie podľa zmlúv o EÚ alebo nie je držiteľom platnej prevádzkovej licencie v súlade s príslušnými právnymi predpismi Európskej únie, alebo
- členský štát zodpovedný za vydávanie osvedčení leteckých prevádzkovateľov nevykonáva a nespravuje účinnú regulačnú kontrolu leteckého dopravcu a príslušný letecký úrad nie je jasne uvedený, alebo

- ak sa neurčí inak podľa článku 20 (Investície v prospech leteckých dopravcov) tejto dohody, leteckého dopravcu priamo alebo prostredníctvom väčšinového vlastníctva nevlastnia a účinne nekontrolujú členské štáty EÚ a/alebo ich štátni príslušníci alebo iné štáty uvedené v prílohe V a/alebo štátni príslušníci týchto iných štátov.
 - c) letecký dopravca nespĺňa požiadavky zákonov a právnych predpisov uvedených v článku 6 (Dodržiavanie zákonov a právnych predpisov) tejto dohody, alebo
 - d) sa nedodržiavajú alebo neuplatňujú ustanovenia uvedené v článku 7 (Bezpečnosť letectva) a v článku 8 (Bezpečnostná ochrana letectva) tejto dohody, alebo
 - e) strana dohody zistila v súlade s odsekom 5 článku 26 (Konkurenčné prostredie) tejto dohody, že sa nenapĺňajú podmienky konkurenčného prostredia.
2. Ak nie je potrebné okamžité opatrenie s cieľom zabrániť ďalšiemu nedodržiavaniu odseku 1 písm. c) alebo písm. d) tohto článku, práva stanovené v tomto článku sa uplatňujú len po konzultáciách s príslušnými orgánmi druhej strany.
 3. Žiadna strana nepoužije svoje práva stanovené týmto článkom na zamietnutie, zrušenie, pozastavenie alebo obmedzenie oprávnení alebo technických povolení ktoréhokoľvek leteckého dopravcu strany dohody z toho dôvodu, že väčšinové vlastníctvo a/alebo účinná kontrola tohto leteckého dopravcu je zaručená u jednej alebo viacerých strán dohody ECAA alebo ich štátnych príslušníkov za predpokladu, že takáto strana alebo strany dohody ECAA poskytnú recipročné zaobchádzanie a uplatňujú podmienky dohody ECAA.

ČLÁNOK 20

INVESTÍCIE V PROSPECH LETECKÝCH DOPRAVCOV

1. Bez ohľadu na článok 17 (Oprávnenie a technické povolenie) a článok 19 (Zamietnutie, zrušenie, pozastavenie alebo obmedzenie oprávnenia alebo technického povolenia) tejto dohody sa väčšinové vlastníctvo alebo účinná kontrola leteckého dopravcu Ukrajiny členskými štátmi EÚ a/alebo ich štátnymi príslušníkmi alebo leteckého dopravcu Európskej únie Ukrajinou a/alebo jej štátnymi príslušníkmi povoľuje na základe predchádzajúceho rozhodnutia spoločného výboru stanoveného touto dohodou v súlade s článkom 29 (Spoločný výbor) tejto dohody.

2. V tomto rozhodnutí sa uvádzajú podmienky spojené s vykonávaním dohodnutých služieb podľa tejto dohody a so službami medzi tretími krajinami a stranami dohody. Ustanovenia odseku 8 článku 29 (Spoločný výbor) tejto dohody sa nevzťahujú na tento typ rozhodnutí.

ČLÁNOK 21

ZRUŠENIE KVANTITATÍVNYCH OBMEDZENÍ

1. Bez toho, aby boli dotknuté výhodnejšie ustanovenia v existujúcich dohodách a v rámci rozsahu pôsobnosti tejto dohody, strany zrušia kvantitatívne obmedzenia a opatrenia s rovnocenným účinkom na prenos zariadení, dodávok, náhradných dielcov a ostatných prístrojov, ktoré sú potrebné pre leteckých dopravcov, aby mohli pokračovať v poskytovaní služieb leteckej dopravy za podmienok predpokladaných v tejto dohode.
2. Povinnosť uvedená v odseku 1 tohto článku nebráni stranám zakázať alebo obmedziť takéto prenosy, ak je to v záujme verejnej politiky alebo verejnej bezpečnosti, ochrany zdravia a života ľudí, zvierat alebo rastlín alebo ochrany duševného, priemyselného a obchodného vlastníctva. Takéto zákazy alebo obmedzenia však nesmú znamenať svojvoľnú diskrimináciu, ani skryté obmedzovanie obchodu medzi stranami.

ČLÁNOK 22

OBCHODNÉ PRÍLEŽITOSTI

Podnikanie

1. Strany súhlasia, že prekážky, s ktorými sa môžu stretnúť obchodné subjekty pri podnikaní, by obmedzovali výhody, ktoré sa majú dosiahnuť touto dohodou. Strany preto súhlasia so zapájaním sa do účinného a recipročného procesu odstraňovania prekážok pri podnikaní obchodných subjektov oboch strán, pokiaľ takéto prekážky obmedzujú obchodné operácie, narušujú hospodársku súťaž alebo bránia vytvoreniu rovnakých podmienok.
2. Spoločný výbor zriadený v súlade s článkom 29 (Spoločný výbor) tejto dohody vypracuje postup spolupráce súvisiaci s podnikaním a obchodnými príležitosťami, monitoruje pokroky v účinnom odstraňovaní prekážok pri podnikaní obchodných subjektov a v prípade potreby pravidelne preskúmava vývoj vrátane legislatívnych a regulačných zmien. V súlade s článkom 29 (Spoločný výbor) tejto dohody môže strana dohody požiadať o zasadnutie spoločného výboru s cieľom prediskutovať akékoľvek otázky týkajúce sa uplatňovania tohto článku.

Zástupcovia leteckých dopravcov

3. Leteckí dopravcovia každej strany majú právo zriadiť si pobočku na území druhej strany dohody na propagáciu a predaj služieb leteckej dopravy a súvisiacich služieb, ako aj právo predávať a vydávať letenky a/alebo letecké nákladné listy, ako aj vlastné letenky a/alebo letecké nákladné listy iného dopravcu.
4. Leteckí dopravcovia každej strany majú právo v súlade so zákonmi a s právnymi predpismi druhej strany, ktoré sa týkajú vstupu, pobytu a zamestnania, priviesť a držať na území druhej strany dohody riadiacich, obchodných, technických, prevádzkových a iných odborných zamestnancov, ktorí sú potrební na podporu poskytovania leteckej dopravy. Tieto požiadavky na zamestnancov možno podľa uváženia leteckých dopravcov splniť prostredníctvom vlastných zdrojov alebo využitím služieb inej organizácie, spoločnosti alebo leteckého dopravcu pôsobiaceho na území druhej strany dohody a oprávnenej poskytovať takéto služby na území tejto strany dohody. Obe strany dohody v prípade potreby uľahčia a urýchlia udeľovanie pracovných povolení pre personál zamestnaný v kanceláriách podľa tohto odseku, vrátane osôb vykonávajúcich určité dočasné úlohy, ktoré nepresiahnu deväťdesiat (90) dní, podliehajúcich príslušným platným zákonom a právnym predpisom.

Pozemná obsluha

5. Podľa prechodných ustanovení uvedených v prílohe III k tejto dohode:
 - a) bez toho, aby bolo dotknuté ďalej uvedené písm. b), má každý letecký dopravca v súvislosti s pozemnou obsluhou na území druhej strany dohody:
 - i) právo sám vykonávať vlastnú pozemnú obsluhu (ďalej len „vlastná obsluha“) alebo podľa svojho uváženia;
 - ii) právo vybrať si spomedzi konkurenčných dodávateľov, ktorí poskytujú úplné alebo čiastočné služby pozemnej obsluhy, ak je týmto dodávateľom na základe zákonov a právnych predpisov každej strany dohody povolený prístup na trh a ak sa títo dodávatelia nachádzajú na trhu.
 - b) pre niektoré kategórie služieb pozemnej obsluhy, konkrétne odbavovanie batožiny, odbavovanie na manipulačnej ploche, manipulácia s palivom a olejom, odbavovanie nákladu a poštových zásielok, pokiaľ ide o fyzickú manipuláciu s nákladom a poštovými zásielkami medzi letiskovým terminálom a lietadlom, môžu práva uvedené pod písm. a) bodmi i) a ii) podliehať určitým obmedzeniam

podľa zákonov a právnych predpisov uplatniteľných na území druhej strany dohody. Ak takéto obmedzenia bránia vlastnej obsluhu a ak neexistuje účinná hospodárska súťaž medzi dodávateľmi, ktorí poskytujú služby pozemnej obsluhy, musia byť všetky tieto služby dostupné všetkým leteckým dopravcom rovnocenne a nediskriminačne.

- c) Každý poskytovateľ pozemnej obsluhy každej strany dohody, či už ide o leteckého dopravcu, alebo nie, má v súvislosti s pozemnou obsluhou na území druhej strany dohody právo poskytovať služby pozemnej obsluhy pre leteckých dopravcov strán dohody pôsobiacich na tom istom letisku, ak má oprávnenie a ak je v súlade s uplatniteľnými zákonmi a právnymi predpismi.

Prideľovanie prevádzkových intervalov na letiskách

- 6. Prideľovanie dostupných prevádzkových intervalov na letiskách na územiach strán dohody sa vykonáva včas nezávislým, transparentným a nediskriminačným spôsobom.

Predaj, miestne výdavky a prevod finančných prostriedkov

- 7. Ktorýkoľvek letecký dopravca každej strany sa môže zaoberať predajom služieb leteckej dopravy a súvisiacich služieb na území druhej strany dohody priamo a/alebo podľa svojho rozhodnutia prostredníctvom svojich obchodných zástupcov alebo iných sprostredkovateľov, ktorých určí letecký dopravca, prostredníctvom iného leteckého dopravcu alebo cez internet. Každý letecký dopravca má právo predávať tieto dopravné služby a súvisiace služby a každý má právo si tieto dopravné služby a súvisiace služby kúpiť v mene daného územia alebo vo voľne zmeniteľných menách v súlade s miestnymi právnymi predpismi týkajúcimi sa meny.
- 8. Každý letecký dopravca poskytne ktorémukoľvek leteckému dopravcovi druhej strany právo zmeniť na voľne zmeniteľné meny a previesť príjmy z miestneho podnikania z územia druhej strany dohody na svoje domáce územie alebo do krajiny alebo krajín podľa vlastného výberu v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi. Zmena a prevod prostriedkov sa umožnia rýchlo, bez obmedzení alebo zdanenia prostriedkov, v úradnom výmennom kurze platnom na aktuálne transakcie a prevody v deň, keď dopravca predloží úvodnú žiadosť o prevod prostriedkov.
- 9. Leteckým dopravcom každej strany dohody sa umožní, aby miestne výdavky vrátane nákupu paliva na území druhej strany dohody uhrádzali v národnej mene. Podľa svojho rozhodnutia môžu leteckí dopravcovia

každej strany dohody uhrádzať tieto výdavky na území druhej strany dohody vo voľne zmeniteľných menách podľa vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa meny.

Dohody o spolupráci

10. Pri prevádzkovaní alebo ponúkaní služieb podľa tejto dohody ktorýkoľvek letecký dopravca strany dohody môže uzatvárať marketingové dohody o spolupráci, ako sú napr. dohody o blokovanej časti kapacity lietadla alebo dohody o spoločnom označovaní liniek, s:

a) ktorýmkoľvek leteckým dopravcom alebo leteckými dopravcami strany dohody a

b) ktorýmkoľvek leteckým dopravcom alebo leteckými dopravcami tretej krajiny a

c) poskytovateľom povrchovej dopravy (pozemnej alebo námornej),

pokiaľ: i) prevádzkujúci letecký dopravca má príslušné oprávnenie a ii) obchodní dopravcovia majú príslušné oprávnenia pre trasu v rámci príslušných bilaterálnych ustanovení a iii) dohody spĺňajú požiadavky týkajúce sa bezpečnosti a hospodárskej súťaže, ktoré sa na takéto dohody bežne uplatňujú. Pokiaľ ide o služby osobnej dopravy predávané v rámci spoločného označovania liniek, kupujúci musí byť informovaný na predajnom mieste alebo v každom prípade pri odbavení alebo pred nástupom do lietadla, ak sa pre nadväzujúci let nevyžaduje odbavenie, o tom, ktorí dopravní prevádzkovatelia budú prevádzkovať jednotlivé úseky služby.

Intermodálna doprava

11. Pokiaľ ide o dopravu cestujúcich, poskytovatelia povrchovej dopravy nepodliehajú zákonom ani iným právnym predpisom, ktorými sa riadi letecká doprava, a to výhradne na základe toho, že túto povrchovú dopravu ponúka letecký dopravca pod vlastným menom. Poskytovatelia povrchovej dopravy sa môžu rozhodnúť, či uzavruť dohody o spolupráci. Pri rozhodovaní o konkrétnych dohodách môžu poskytovatelia povrchovej dopravy okrem iného zvažovať záujmy spotrebiteľa a technické, ekonomické, priestorové a kapacitné obmedzenia.
12. a) Bez toho, aby boli dotknuté uplatniteľné zákony a požiadavky právnych predpisov a aby bolo dotknuté ktorékoľvek iné ustanovenie tejto dohody, sa leteckým dopravcom a nepriamym poskytovateľom nákladnej dopravy strán dohody bez obmedzenia povolí v súvislosti s medzinárodnou leteckou dopravou využívať tie isté letecké nákladné

listy pre akúkoľvek povrchovú nákladnú dopravu na miesta alebo z miest na území Ukrajiny a Európskej únie alebo tretích krajín vrátane dopravy na všetky letiská a zo všetkých letísk so zariadením na colné odbavenie a v prípade potreby vrátane práv na dopravu nákladu pod colným dohľadom. V prípade takéhoto nákladu, či už sa presúva povrchovou dopravou, alebo letecky, sa zabezpečí prístup k letiskovému colnému odbaveniu a zariadeniu. Leteckí dopravcovia sa môžu rozhodnúť, že si budú zabezpečovať povrchovú dopravu sami alebo na základe dohody s inými povrchovými dopravcami vrátane povrchovej dopravy, ktorú prevádzkujú iní leteckí dopravcovia alebo nepriami poskytovatelia nákladnej leteckej dopravy. Takéto kombinované nákladné služby možno poskytovať za jednu spoločnú cenu za kombinovanú leteckú a povrchovú dopravu, pokiaľ zasielateľia nie sú uvedení do omylu z hľadiska skutočností týkajúcich sa takejto dopravy.

b) na účely písm. a) tohto odseku zahŕňa povrchová preprava pozemnú a námornú prepravu.

Prenájom

13. a) Leteckí dopravcovia každej strany sú oprávnení poskytovať dohodnuté služby s využitím lietadla s posádkou alebo bez nej prenajatého od ktoréhokoľvek leteckého dopravcu vrátane leteckých dopravcov z tretích krajín, za predpokladu, že všetci účastníci takýchto dohôd spĺňajú podmienky stanovené zákonmi a právnymi predpismi, ktoré strany dohody bežne uplatňujú pri takýchto dohodách.
- b) Žiadna strana dohody nevyžaduje, aby letecký dopravca, ktorý prenájma lietadlo, vlastnil dopravné práva podľa tejto dohody.
- c) Prenájom lietadla s posádkou leteckým dopravcom Ukrajiny od leteckého dopravcu tretej krajiny alebo leteckým dopravcom Európskej únie od leteckého dopravcu tretej krajiny, ktorá nie je uvedená v prílohe V k tejto dohode, s cieľom využívať práva uvedené v tejto dohode, musí zostať výnimkou alebo musí slúžiť na plnenie dočasných potrieb. Predkladá sa na schválenie vopred orgánu, ktorý vydal licenciu leteckému dopravcovi, ktorý prenájma lietadlo s posádkou, a príslušnému orgánu druhej strany.

Koncesie/označovanie/obchodné koncesie

14. Leteckí dopravcovia každej strany sú oprávnení uzatvárať koncesionárske dohody alebo dohody o označovaní alebo dohody o obchodných

koncesiách so spoločnosťami vrátane leteckých dopravcov každej strany dohody alebo tretích krajín, pokiaľ leteckí dopravcovia majú príslušné oprávnenie a spĺňajú podmienky stanovené v zákonoch a právnych predpisoch, ktoré strany dohody uplatňujú na takéto dohody, najmä na tie, ktoré vyžadujú zverejniť totožnosť leteckého dopravcu vykonávajúceho túto službu.

Zastávky v noci

15. Leteckí dopravcovia každej strany majú právo robiť zastávky v noci na letiskách druhej strany, ktoré sú otvorené pre medzinárodnú dopravu.

ČLÁNOK 23

Clá a dane

1. Pri prílete na územie jednej strany lietadlá prevádzkované v rámci medzinárodnej leteckej dopravy leteckými dopravcami druhej strany, ich štandardné vybavenie, palivo, mazivá, spotrebné technické zásoby, pozemné zariadenie, náhradné diely (vrátane motorov), zásoby lietadla (okrem iného vrátane takých položiek ako potraviny, nápoje, liehoviny, tabak a iné výrobky určené na predaj cestujúcim alebo využitie cestujúcimi v obmedzenom množstve počas letu) a ďalšie položky určené na využívanie alebo využívané výhradne v súvislosti s prevádzkou alebo údržbou lietadiel používaných v medzinárodnej leteckej doprave sú na základe reciprocity oslobodené od všetkých dovozných obmedzení, daní z majetku, kapitálových poplatkov, colných poplatkov, spotrebných daní a podobných poplatkov a odvodov, ktoré sú: a) uložené vnútroštátnymi alebo miestnymi orgánmi alebo Európskou úniou a b) nie sú založené na cene za poskytované služby, pokiaľ toto zariadenie a zásoby zostávajú na palube lietadla.
2. Na základe reciprocity sú tiež v rámci príslušných uplatniteľných právnych predpisov oslobodené od daní, odvodov, ciel a poplatkov uvedených v odseku 1 tohto článku s výnimkou poplatkov vychádzajúcich z ceny za poskytnuté služby:
 - a) zásoby v lietadle, ktoré sa privezú alebo dodajú na územie strany dohody a nakladajú na palubu v primeraných množstvách na použitie v odlietajúcom lietadle leteckého dopravcu druhej strany dohody, ktoré sa používa v medzinárodnej leteckej doprave, aj keď sa tieto zásoby majú používať počas časti letu uskutočnenej nad uvedeným územím;
 - b) pozemné zariadenia a náhradné diely (vrátane motorov) dovezené na územie strany dohody na účely servisu, údržby alebo opravy

lietadla leteckého dopravcu druhej strany dohody, ktoré sa používa v medzinárodnej leteckej doprave;

- c) palivo, mazivá a spotrebné technické zásoby v lietadle, ktoré sa privezú alebo dodajú na územie strany dohody na použitie v lietadle leteckého dopravcu druhej strany dohody, ktoré sa používa v medzinárodnej leteckej doprave, aj keď sa tieto zásoby majú používať počas časti letu uskutočnenej nad uvedeným územím;
 - d) tlačoviny, tak ako ustanovujú colné právne predpisy každej strany dohody, ktoré sa privezú alebo dodajú na územie jednej strany a vezmú sa na palubu na použitie v odlietajúcom lietadle leteckého dopravcu druhej strany, ktoré sa používa v medzinárodnej leteckej doprave, aj keď sa tieto zásoby majú používať počas časti letu uskutočnenej nad uvedeným územím a
 - e) bezpečnostné zariadenia a zariadenia bezpečnostnej ochrany na používanie na letiskách alebo nákladných termináloch.
3. Bez ohľadu na akékoľvek iné ustanovenie, ktoré by bolo v rozpore s týmto ustanovením, nič v tejto dohode nebráni strane dohody v tom, aby uložila dane, odvody, clá alebo poplatky na palivo dodávané na jej území na nediskriminačnom základe na použitie v lietadlách leteckého dopravcu, ktorý prevádzkuje lety medzi dvoma miestami na jej území.
4. Môže sa od nich vyžadovať, aby sa zariadenia a zásoby uvedené v odseku 1 a odseku 2 tohto článku držali pod dohľadom alebo kontrolou príslušných orgánov a aby sa neprepravovali bez zaplatenia príslušných ciel a daní.
5. Výnimky stanovené v tomto článku sa uplatňujú tiež vtedy, keď leteckí dopravcovia jednej strany dohody uzavreli s iným leteckým dopravcom, ktorý obdobne využíva takéto výnimky udelené druhou stranou dohody, zmluvu o pôžičke alebo prevode položiek uvedených v odsekoch 1 a 2 tohto článku na územie druhej strany dohody.
6. Žiadne ustanovenie tejto dohody nebráni žiadnej strane dohody v tom, aby uložila dane, odvody, clá alebo poplatky na tovar predávaný na iný účel ako na spotrebu na palube pre cestujúcich na úseku služby leteckej dopravy medzi dvoma miestami na jej území, na ktorých je dovolené nastupovanie do lietadla a vystupovanie z lietadla.
7. Batožina a náklad v priamom tranzite cez územie strany dohody sú oslobodené od daní, ciel, poplatkov a iných podobných odvodov, ktoré nevychádzajú z ceny za poskytovanú službu.

8. Bežné palubné vybavenie, ako aj materiály a zásoby, ktoré sa zvyčajne ponechávajú na palube lietadla leteckého dopravcu jednej alebo druhej strany dohody, sa môžu vyložiť na území druhej strany len so súhlasom colných orgánov tohto územia. V takom prípade sa môžu držať pod dohľadom uvedených orgánov až dovtedy, kým sa nevyvezú naspäť alebo sa s nimi v súlade s colnými predpismi nenaloží inak.
9. Ustanoveniami tejto dohody sa neovplyvňuje oblasť DPH, s výnimkou takejto dane uloženej na dovoz. Ustanoveniami tejto dohody sa neovplyvňujú ustanovenia dohovorov uzatvorených medzi členským štátom a Ukrajinou s cieľom predchádzať dvojitému zdaneniu príjmov a kapitálu, ktoré môžu byť v tom čase v platnosti.

ČLÁNOK 24

UŽÍVATEĽSKÉ POPLATKY ZA POUŽÍVANIE LETÍSK, ZARIADENÍ LETECKEJ DOPRAVY A SLUŽIEB

1. Každá zo strán zabezpečí, aby užívateľské poplatky, ktoré jej príslušné finančné úrady alebo orgány môžu ukladať leteckým dopravcom druhej strany dohody za používanie leteckej navigácie a riadenia letovej prevádzky, letísk, bezpečnostnej ochrany letectva a príslušných zariadení a služieb, boli spravodlivé, primerané, nie nespravodlivo diskriminačné a spravodlivo rozdelené medzi jednotlivé kategórie užívateľov. Bez toho, aby bol dotknutý článok 9 (Manažment letovej prevádzky), môžu tieto poplatky odrážať, ale nie prevyšovať úplné náklady príslušných finančných úradov alebo orgánov na poskytovanie príslušných letiskových zariadení a služieb, zariadení a služieb spojených s bezpečnostnou ochranou letectva na letisku alebo v rámci letiskového systému. V týchto poplatkoch môže byť zahrnutá primeraná návratnosť aktív po započítaní odpisov. Zariadenia a služby, za ktoré sa účtujú poplatky, sa poskytujú efektívne a hospodárne. Takéto poplatky sa v každom prípade stanovia leteckým dopravcom druhej strany za podmienok, ktoré nie sú menej priaznivé ako najpriaznivejšie podmienky dostupné pre akéhokoľvek iného leteckého dopravcu v čase stanovenia poplatkov. Užívateľské poplatky stanovujú príslušné finančné úrady alebo orgány strán v národnej alebo cudzej mene.
2. Každá strana podporuje alebo vyžaduje v súlade s existujúcimi uplatniteľnými právnymi predpismi konzultácie medzi príslušnými finančnými úradmi alebo orgánmi na jej území a leteckými dopravcami a/alebo ich zastupujúcimi orgánmi, ktoré využívajú služby a zariadenia, a podporuje výmenu takých informácií medzi príslušnými finančnými úradmi alebo orgánmi a leteckými dopravcami alebo ich zastupujúcimi orgánmi, ktoré môžu byť potrebné na presné preskúmanie primeranosti

poplatkov v súlade so zásadami odseku 1 tohto článku. Každá strana zabezpečí, aby príslušné finančné úrady alebo orgány primeraným spôsobom oznámili užívateľom každú navrhovanú zmenu užívateľských poplatkov, aby mohli uvedené úrady zvážiť názory užívateľov pred vykonaním týchto zmien.

ČLÁNOK 25

TVORBA CIEN

1. Strany dohody umožnia, aby leteckí dopravcovia stanovovali ceny voľne na základe slobodnej a spravodlivej hospodárskej súťaže.
2. Strany nevyžadujú, aby sa ceny registrovali alebo oznamovali.
3. Ak sa príslušné orgány ktorejkoľvek strany domnievajú, že akákoľvek cena nie je v súlade s požiadavkami stanovenými v tomto článku, pošlú primerané oznámenie príslušným orgánom druhej strany a môžu požiadať o konzultácie s týmito orgánmi. Príslušné orgány môžu medzi sebou viesť konzultácie s cieľom prediskutovať okrem iného také záležitosti, ako sú ceny, ktoré môžu byť nespravodlivé, neopodstatnené, diskriminačné alebo dotované. Tieto konzultácie sa musia uskutočniť najneskôr tridsať (30) dní od dátumu prijatia žiadosti.

ČLÁNOK 26

KONKURENČNÉ PROSTREDIE

1. V rámci rozsahu pôsobnosti tejto dohody sa ustanovenia hlavy VI („Hospodárska súťaž, ochrana duševného, priemyselného a obchodného vlastníctva a legislatívna spolupráca“) dohody o partnerstve a spolupráci alebo akejkoľvek následnej dohody medzi Európskou úniou, jej členskými štátmi a Ukrajinou uplatňujú, okrem prípadov, keď sú do tejto dohody zahrnuté podrobnejšie pravidlá týkajúce sa hospodárskej súťaže a štátnej pomoci pre odvetvie letectva.
2. Strany potvrdzujú, že ich spoločným cieľom je spravodlivé a konkurenčné prostredie na prevádzku služieb leteckej dopravy. Strany uznávajú, že spravodlivé konkurenčné praktiky zo strany leteckých dopravcov sa s najväčšou pravdepodobnosťou uplatňujú vtedy, keď títo leteckí dopravcovia pôsobia na plne komerčnej báze a nie sú dotovaní štátom.
3. Štátna pomoc, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí jej narušením uprednostnením určitých spoločností, podnikov alebo určitých leteckých produktov alebo služieb, nie je zlučiteľná s riadnym fungovaním tejto dohody, pretože môže ovplyvniť obchod medzi stranami dohody v odvetví letectva.

4. Pokiaľ ide o štátnu pomoc, akýkoľvek postup v rozpore s týmto článkom sa posúdi na základe kritérií, ktoré vyplývajú z uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže platných v Európskej únii a najmä tých, ktoré sú uvedené v prílohe VII k tejto dohode.
5. Ak jedna strana zistí, že na území druhej strany sú podmienky, najmä z hľadiska dotácií, ktoré by nepriaznivo ovplyvnili spravodlivé a rovnaké príležitosti jej leteckých dopravcov, pokiaľ ide o ich konkurencieschopnosť, môže druhej strane predložiť pripomienky. Okrem toho môže požiadať o zasadnutie spoločného výboru, ako sa ustanovuje v článku 29 (Spoločný výbor) tejto dohody. Konzultácie sa začnú do tridsiatich (30) dní od prijatia takejto žiadosti. Nedosiahnutie uspokojivej dohody v lehote tridsiatich (30) dní od začatia konzultácií je dôvodom, aby strana, ktorá požiadala o konzultácie, prijala opatrenie, ktorým leteckému dopravcovi (leteckým dopravcom) tejto strany zamietne, zruší, pozastaví alebo obmedzí oprávnenia v súlade s článkom 19 (Zamietnutie, zrušenie, pozastavenie alebo obmedzenie oprávnenia alebo technického povolenia) tejto dohody.
6. Opatrenia uvedené v odseku 5 tohto článku sú vhodné, primerané a ich rozsah pôsobnosti a trvanie sa obmedzuje na to, čo je nevyhnutne potrebné. Opatrenia sú výlučne zamerané na leteckého dopravcu alebo leteckých dopravcov, ktorí využívajú výhody dotácií alebo podmienok uvedených v tomto článku, a nie je ním dotknuté právo ktorejkoľvek zo strán prijať opatrenie podľa článku 31 (Ochranné opatrenia) tejto dohody.
7. Každá strana sa po zaslaní oznámenia druhej strane môže obrátiť na orgány štátnej správy na území druhej strany vrátane orgánov na štátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni, aby prerokovali záležitosti týkajúce sa tohto článku.
8. Žiadne ustanovenie v tejto dohode neobmedzuje ani neohrozuje právomoc orgánov strán pre hospodársku súťaž, podľa ktorej všetky záležitosti týkajúce sa presadzovania zákonov o hospodárskej súťaži patria do ich výlučnej právomoci. Každé opatrenie prijaté podľa tohto článku sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté opatrenia prijaté týmito orgánmi, ktoré sú v plnej miere nezávislé od opatrení prijatých podľa tohto článku.
9. Ustanoveniami tohto článku nie sú dotknuté zákony ani právne predpisy strán dohody, pokiaľ ide o záväzky služieb vo verejnom záujme na územiach strán dohody.
10. Strany si budú navzájom vymieňať informácie berúc pri tom do úvahy obmedzenia, ktoré vyplývajú z požiadaviek služobného alebo obchodného tajomstva.

ČLÁNOK 27

ŠTATISTIKY

1. Každá strana dohody poskytne druhej strane štatistiky, ako sa vyžaduje v súlade s vnútroštátnymi zákonmi a právnymi predpismi, a na požiadanie aj iné dostupné štatistické údaje, ktoré možno odôvodnene vyžadovať na účely preskúmania prevádzky služieb leteckej dopravy.
2. Strany dohody spolupracujú v rámci spoločného výboru podľa článku 29 (Spoločný výbor) tejto dohody s cieľom uľahčiť vzájomnú výmenu štatistických informácií na účely monitorovania rozvoja služieb leteckej dopravy podľa tejto dohody.

HLAVA IV

INŠTITUCIONÁLNE USTANOVENIA

ČLÁNOK 28

VÝKLAD A PRESADZOVANIE

1. Strany dohody prijmú všetky vhodné opatrenia, či už všeobecné, alebo konkrétne, na zabezpečenie splnenia záväzkov vyplývajúcich z tejto dohody a zdržia sa akýchkoľvek opatrení, ktoré by ohrozili dosiahnutie cieľov tejto dohody.
2. Každá strana dohody je na svojom vlastnom území zodpovedná za riadne presadzovanie tejto dohody. Ukrajina je zodpovedná aj za vykonávanie svojich právnych predpisov prijatých s cieľom začleniť do svojho právneho systému požiadavky a normy aktov Európskej únie súvisiace s civilným letectvom, ktoré sú uvedené v prílohe I k tejto dohode.
3. Každá strana dohody poskytne druhej strane dohody všetky potrebné informácie a pomoc v prípade vyšetrovania prípadných porušení ustanovení tejto dohody, ktoré uskutočňuje druhá strana dohody podľa príslušných kompetencií ustanovených v tejto dohode.
4. Vždy keď strany dohody konajú podľa právomocí, ktoré im boli touto dohodou udelené, vo veciach, ktoré sú predmetom zásadného záujmu

druhej strany dohody a ktoré sa týkajú orgánov, spoločností alebo podnikov druhej strany dohody, musia byť o tom príslušné orgány druhej strany riadne informované a pred prijatím konečného rozhodnutia musia mať príležitosť vyjadriť sa.

5. Pokiaľ sú ustanovenia tejto dohody a ustanovenia aktov špecifikovaných v prílohe I k tejto dohode v zásade zhodné s príslušnými pravidlami zmlúv o EÚ a aktmi prijatými podľa zmlúv o EÚ, vykladajú sa tieto ustanovenia pri vykonávaní a uplatňovaní v súlade so súvisiacimi rozsudkami Súdneho dvora Európskej únie, ďalej len „Súdny dvor“ a s rozhodnutiami Európskej komisie.

ČLÁNOK 29

SPOLOČNÝ VÝBOR

1. Týmto sa zriaďuje spoločný výbor zložený zo zástupcov strán dohody (ďalej len „spoločný výbor“), ktorý je zodpovedný za správu tejto dohody a zabezpečuje jej riadne vykonávanie. Na tento účel predkladá odporúčania a prijíma rozhodnutia v prípadoch, ktoré sú výslovne stanovené v tejto dohode.
2. Rozhodnutia spoločného výboru sa prijímajú na základe konsenzu a sú pre strany záväzné. Strany ich uplatnia v súlade so svojimi vnútornými postupmi. Strany sa budú navzájom informovať o ukončení týchto postupov a dátume nadobudnutia účinnosti rozhodnutí. Ak rozhodnutie spoločného výboru obsahuje povinnosť, aby strana prijala opatrenie, táto zmluvná strana prijme potrebné opatrenia a informuje o tom spoločný výbor.
3. Spoločný výbor prijme na základe rozhodnutia vlastný rokovací poriadok.
4. Spoločný výbor sa schádza podľa potreby a na žiadosť strany dohody.
5. Strana dohody môže požiadať o zvolanie zasadnutia spoločného výboru s cieľom vyriešiť akúkoľvek otázku, ktorá sa týka výkladu alebo uplatňovania tejto dohody. Také zasadnutie sa začne v čo najskoršom možnom termíne a najneskôr do dvoch mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, ak sa strany nedohodnú inak.
6. Na účely riadneho vykonávania tejto dohody si strany vymieňajú informácie a na požiadanie ktorejkoľvek strany uskutočňujú v rámci spoločného výboru konzultácie.
7. Ak podľa názoru jednej zo strán dohody druhá strana riadne nevykonáva rozhodnutie spoločného výboru, príslušná strana dohody môže požiadať,

aby danú otázku prerokoval spoločný výbor. Ak spoločný výbor nemôže otázku vyriešiť do dvoch mesiacov od jej postúpenia, žiadajúca strana môže prijať primerané ochranné opatrenia podľa článku 31 (Ochranné opatrenia) tejto dohody.

8. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2 tohto článku, ak spoločný výbor neprijme rozhodnutie v otázke, ktorá mu bola postúpená, do šiestich mesiacov od dátumu postúpenia môžu strany prijať primerané predbežné ochranné opatrenia podľa článku 31 (Ochranné opatrenia) tejto dohody.
9. Spoločný výbor preskúma v súlade s článkom 20 (Investície v prospech leteckých dopravcov) tejto dohody otázky týkajúce sa obojstranných investícií väčšinového vlastníctva alebo zmeny účinnej kontroly leteckých dopravcov strán dohody.
10. Spoločný výbor rozvíja spoluprácu aj prostredníctvom:
 - a) preskúmania podmienok trhu, ktoré ovplyvňujú leteckú dopravu podľa tejto dohody;
 - b) riešenia a čo najúčinnšieho vyriešenia problémov podnikania, ktoré môžu okrem iného obmedzovať prístup na trh a hladké prevádzkovanie služieb podľa tejto dohody ako prostriedok na zabezpečenie rovnakých podmienok, zbližovania v oblasti regulácie a prostredníctvom minimalizácie regulačného zaťaženia obchodných subjektov;
 - c) podpory konzultácií na úrovni expertov o nových legislatívnych alebo regulačných iniciatívach a trendoch, ako aj prijatia nových nástrojov medzinárodných verejných a súkromných leteckých právnych predpisov, najmä v oblasti bezpečnostnej ochrany, bezpečnosti, životného prostredia, leteckej infraštruktúry (vrátane prevádzkových intervalov), letísk, priemyselnej spolupráce, manažmentu letovej prevádzky, konkurenčného prostredia a ochrany spotrebiteľa;
 - d) pravidelného skúmania sociálnych účinkov tejto dohody pri jej vykonávaní, a to najmä v oblasti zamestnanosti, a vypracovaním vhodných reakcií na obavy, pri ktorých sa zistí, že sú oprávnené;
 - e) hľadania potenciálnych oblastí ďalšieho rozvoja tejto dohody vrátane vypracúvania odporúčaní týkajúcich sa zmien tejto dohody;
 - f) konsenzuálnej zhody na návrhoch, prístupoch alebo dokumentoch procedurálnej povahy priamo súvisiacich s fungovaním tejto dohody;

- g) posudzovania a rozvíjania technickej pomoci v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, a
- h) zintenzívnenia spolupráce na príslušných medzinárodných fórach a vynaložením úsilia na stanovenie koordinovaných pozícií.

ČLÁNOK 30

RIEŠENIE SPOROV A ARBITRÁŽ

1. V prípade, že medzi stranami vznikne spor týkajúci sa výkladu alebo uplatňovania tejto dohody, v prvom rade sa ho usilujú vyriešiť prostredníctvom formálnych konzultácií v rámci spoločného výboru v súlade s článkom 29 ods. 5 (Spoločný výbor) tejto dohody. V prípadoch, keď Spoločný výbor prijíma rozhodnutia podľa tohto postupu v súvislosti s výkladom alebo uplatňovaním požiadaviek a noriem uvedených v prílohe I k tejto dohode, dodržiava pri tom rozsudky Súdneho dvora týkajúce sa výkladu príslušných požiadaviek a noriem, ako aj rozhodnutia Európskej komisie, ktoré sú prijaté podľa príslušných požiadaviek a noriem.
2. Každá strana môže postúpiť akýkoľvek spor týkajúci sa uplatňovania alebo výkladu tejto dohody, ktorý nebolo možné vyriešiť v súlade s odsekom 1 tohto článku, a to arbitrážnemu súdu zloženému z troch arbitrov v súlade s postupom stanoveným nižšie:
 - a) každá strana dohody vymenuje arbitra do šesťdesiatich (60) dní odo dňa prijatia oznámenia žiadosti o arbitráž arbitrážnym súdom, ktorú adresovala druhá strana dohody diplomatickou cestou; tretí arbiter by mal byť vymenovaný týmito dvoma arbitrami do ďalších šesťdesiatich (60) dní. Ak niektorá zo strán nevymenuje arbitra v rámci dohodnutého obdobia, alebo ak tretí arbiter nie je vymenovaný v rámci dohodnutého obdobia, môže každá strana dohody požiadať predsedu rady Medzinárodnej organizácie civilného letectva, aby podľa potreby vymenoval arbitra alebo arbitrov. Ak je predseda rady rovnakej štátnej príslušnosti ako jedna zo strán, vymenovanie uskutoční služobne najvyššie postavený podpredseda, ktorý nie je vylúčený z uvedeného dôvodu;
 - b) tretí arbiter vymenovaný podľa podmienok uvedených v písm. a) by mal byť štátnym príslušníkom tretieho štátu a vykonáva funkciu predsedu arbitrážneho súdu;
 - c) arbitrážny súd schváli svoj rokovací poriadok a
 - d) s výhradou konečného rozhodnutia arbitrážneho súdu sa počiatočné výdavky arbitrážneho konania rozdelia rovnakým dielom medzi strany dohody.

3. Na žiadosť niektorej strany dohody môže arbitrážny súd nariadiť druhej strane, aby vykonala dočasné nápravné opatrenia do vynesenia konečného rozhodnutia súdu.
4. Akékoľvek predbežné rozhodnutie alebo konečné rozhodnutie arbitrážneho súdu je pre strany dohody záväzné. Arbitrážny súd sa usiluje o prijatie akéhokoľvek predbežného rozhodnutia alebo konečného rozhodnutia na základe konsenzu. V prípade, že konsenzus nie je možný, prijíma svoje rozhodnutia väčšinovým hlasovaním.
5. Ak jedna zo strán dohody nekoná v súlade s rozhodnutím arbitrážneho súdu prijatým podľa podmienok tohto článku do tridsiatich (30) dní od dátumu prijatia oznámenia uvedeného rozhodnutia, môže druhá strana dohody počas obdobia nekonania prvej strany obmedziť, pozastaviť alebo zrušiť práva alebo výsady, ktoré udelila podľa podmienok tejto dohody strane, ktorá túto dohodu neplní.

ČLÁNOK 31

OCHRANNÉ OPATRENIA

1. Bez toho, aby boli dotknuté články 7 (Bezpečnosť letectva) a 8 (Bezpečnostná ochrana letectva) a hodnotenia bezpečnosti a bezpečnostnej ochrany uvedené v prílohe III k tejto dohode, môže strana dohody prijať vhodné ochranné opatrenia, ak sa domnieva, že druhá strana si neplní povinnosti v rámci tejto dohody. Ochranné opatrenia sú obmedzené, pokiaľ ide o rozsah a trvanie, na to, čo je bezpodmienečne potrebné na nápravu situácie alebo udržanie rovnováhy tejto dohody. Prednosť majú také opatrenia, ktoré čo najmenej narušia fungovanie tejto dohody.
2. Strana dohody, ktorá uvažuje o prijatí ochranných opatrení, to bezodkladne oznámi prostredníctvom spoločného výboru druhej strane a predloží všetky príslušné informácie.
3. Strany dohody bezodkladne začnú konzultácie v spoločnom výbore s cieľom nájsť vzájomne prijateľné riešenie.
4. Bez toho, aby boli dotknuté články 7 (Bezpečnosť letectva) a 8 (Bezpečnostná ochrana letectva) tejto dohody, môže dotknutá strana prijať ochranné opatrenia až po uplynutí jedného mesiaca odo dňa oznámenia podľa odseku 2 tohto článku, okrem prípadov, keď bol konzultačný postup podľa odseku 3 tohto článku ukončený pred uplynutím uvedenej lehoty.

5. Dotknutá strana bezodkladne oznámi prijaté opatrenia spoločnému výboru a poskytne všetky príslušné informácie.
6. Každé opatrenie podľa tohto článku sa pozastaví, len čo neplniaca strana splní ustanovenia tejto dohody.

ČLÁNOK 32

POSKYTOVANIE INFORMÁCIÍ

Zástupcovia, delegáti a experti strán dohody, ako aj úradníci konajúci v rámci tejto dohody sú povinní aj po skončení výkonu svojich povinností neposkytovať tretím stranám žiadne informácie, na ktoré sa vzťahuje služobné tajomstvo, najmä informácie týkajúce sa bezpečnostnej ochrany a informácie o spoločnostiach alebo podnikoch, ich obchodných vzťahoch a zložkách nákladov.

ČLÁNOK 33

PRECHODNÉ USTANOVENIA

1. V prílohe III k tejto dohode sa stanovujú prechodné ustanovenia a súvisiace obdobia, ktoré sa uplatňujú medzi stranami.
2. Postupný prechod Ukrajiny na účinné vykonávanie požiadaviek a noriem aktov Európskej únie súvisiacich s civilným letectvom, ktoré sú uvedené v prílohe I k tejto dohode, a splnenie podmienok podľa prílohy III podlieha posúdeniu, ktoré vykoná Európska komisia v spolupráci s Ukrajinou a pokiaľ ide o bezpečnosť letectva, podlieha kontrolám dodržiavania noriem, ktoré vykoná EASA v súlade s požiadavkami a normami uvedenými v časti C prílohy I k tejto dohode.

Ak je Ukrajina presvedčená, že príslušné právne požiadavky a normy sú začlenené do ukrajinských právnych predpisov a že sa vykonávajú, informuje Európsku komisiu, že by mala vykonať posúdenie.

3. Ak Európska komisia usúdi, že Ukrajina spĺňa príslušné požiadavky a normy, predloží túto záležitosť spoločnému výboru zriadenému podľa článku 29 (Spoločný výbor) tejto dohody, aby mohla prijať rozhodnutie, že Ukrajina je spôsobilá na prechod do ďalšieho prechodného obdobia, alebo že spĺňa všetky tieto požiadavky.
4. Ak Európska komisia usúdi, že Ukrajina nespĺňa príslušné požiadavky a normy, oznámi to spoločnému výboru. Európska komisia potom odporučí Ukrajine konkrétne zlepšenia a určí, po porade s Ukrajinou, vykonávacie

obdobie, počas ktorého sa príslušné nedostatky môžu primerane riešiť. Pred skončením tohto vykonávacieho obdobia sa uskutoční druhé alebo podľa potreby aj ďalšie posúdenie účinného a uspokojivého vykonania odporúčaných zlepšení.

5. Ak Európska komisia usúdi, že príslušné nedostatky boli vyriešené, predloží záležitosť spoločnému výboru, aby prijal zodpovedajúce rozhodnutie, ako sa stanovuje v odseku 3 tohto článku.

ČLÁNOK 34

VZŤAH K INÝM DOHODÁM A/ALEBO DOJEDNANIAM

1. Ustanovenia tejto dohody majú prednosť pred príslušnými ustanoveniami bilaterálnych dohôd o leteckej doprave a/alebo dojednaní medzi stranami dohody.
2. Bez ohľadu na odsek 1 tohto článku sa ustanovenia týkajúce sa vlastníctva, dopravných práv, kapacity, frekvencie, typu alebo zmeny lietadla, spoločného označovania liniek a tvorby cien bilaterálnej dohody alebo dojednaní medzi Ukrajinou a Európskou úniou alebo členským štátom EÚ uplatňujú medzi stranami dohody, ak je takáto bilaterálna dohoda a/alebo dojednanie výhodnejšie, pokiaľ ide o slobodu príslušných leteckých dopravcov, alebo inak výhodnejšie a ak nedochádza k diskriminácii medzi členskými štátmi EÚ a ich štátnymi príslušníkmi. To isté platí pre ustanovenia, na ktoré sa nevzťahuje táto dohoda.
3. Ak sa strany dohody stanú účastníkmi multilaterálnej dohody alebo schvália rozhodnutie prijaté ICAO alebo inou medzinárodnou organizáciou, ktorým sa riešia záležitosti, ktoré sú predmetom tejto dohody, uskutočnia v spoločnom výbore konzultácie s cieľom určiť, či by sa táto dohoda mala revidovať s cieľom zohľadniť takýto vývoj.

ČLÁNOK 35

FINANČNÉ USTANOVENIA

Bez toho, aby bol dotknutý článok 5 ods. 1 písm. b) (Všeobecné zásady spolupráce v oblasti regulácie) tejto dohody, strany pridelia potrebné finančné zdroje, vrátane tých, ktoré súvisia so spoločným výborom, na vykonávanie tejto dohody na ich príslušných územiach.

HLAVA V

NADOBUDNUTIE PLATNOSTI, REVÍZIA, UKONČENIE A INÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 36

ZMENY

1. Spoločný výbor môže po návrhu jednej zo strán dohody a v súlade s týmto článkom rozhodnúť na základe konsenzu o úprave príloh k tejto dohode, ako sa stanovuje v článku 15 pododseku 3 písm. a) (Nové právne predpisy).
2. Zmeny príloh k tejto dohode nadobudnú účinnosť po tom, ako strany ukončia potrebné vnútorné postupy.
3. Na žiadosť ktorejkoľvek strany a v súlade s príslušnými postupmi zohľadňujúc možné odporúčania spoločného výboru sa táto dohoda preskúma vzhľadom na uplatňovanie jej ustanovení s cieľom zväžiť všetky potrebné budúce zmeny. Akákoľvek výsledná zmena ustanovení tejto dohody nadobúda účinnosť, ako sa stanovuje v článku 38 (Nadobudnutie platnosti a predbežné uplatňovanie) tejto dohody.

ČLÁNOK 37

VYPOVEDANIE DOHODY

Ktorákoľvek strana dohody môže kedykoľvek písomne oznámiť diplomatickou cestou druhej strane svoje rozhodnutie vypovedať túto dohodu. Toto oznámenie sa súčasne zašle ICAO. Platnosť tejto dohody sa skončí o polnoci greenwichského stredného času na konci dopravnej sezóny Medzinárodného združenia leteckých prepravcov trvajúcej jeden rok odo dňa písomného oznámenia o ukončení, pokiaľ nie je toto oznámenie zrušené vzájomnou dohodou strán pred uplynutím tohto obdobia.

ČLÁNOK 38

NADOBUDNUTIE ÚČINNOSTI A PREDBEŽNÉ UPLATŇOVANIE

1. Táto dohoda podlieha ratifikácii alebo schváleniu signatármi v súlade s ich vlastnými postupmi.
2. Táto dohoda nadobúda platnosť jeden mesiac odo dňa poslednej nóty v rámci výmeny diplomatických nót medzi stranami dohody, ktorou sa potvrdzuje ukončenie všetkých postupov potrebných na nadobudnutie platnosti tejto dohody. Na účely tejto výmeny Ukrajina doručí Generálnemu sekretariátu Rady Európskej únie svoju diplomatickú nótu adresovanú Európskej únii a jej členským štátom a Generálny sekretariát Rady Európskej únie doručí Ukrajine diplomatickú nótu Európskej únie a jej členských štátov. Diplomatická nóta Európskej únie a jej členských štátov obsahuje oznámenia všetkých členských štátov, ktorými potvrdzujú ukončenie svojich postupov potrebných na nadobudnutie platnosti tejto dohody.

3. Bez ohľadu na odsek 2 tohto článku strany dohody súhlasia s tým, že budú túto dohodu predbežne vykonávať v súlade s vnútornými postupmi a/alebo vnútroštátnymi právnymi predpismi od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po dni poslednej nóty, ktorou si strany vzájomne oznámili ukončenie príslušných vnútroštátnych postupov umožňujúcich predbežné uplatňovanie alebo prípadne uzavretie tejto dohody.

ČLÁNOK 39

REGISTRÁCIA V ICAO A NA SEKRETARIÁTE ORGANIZÁCIE SPOJENÝCH NÁRODOV

Táto dohoda a všetky jej zmeny sa po nadobudnutí jej platnosti registrujú v Medzinárodnej organizácii civilného letectva a na sekretariáte Organizácie Spojených národov v súlade s článkom 102 Charty Organizácie Spojených národov.

NA DÔKAZ TOHO nižšie podpísaní splnomocnení zástupcovia podpísali túto dohodu.

V ... dňa ... roku ... v dvoch vyhotoveniach v anglickom, bulharskom, českom, dánskom, estónskom, fínskom, francúzskom, gréckom, holandskom, chorvátskom, litovskom, lotyšskom, maďarskom, maltskom, nemeckom, poľskom, portugalskom, rumunskom, slovenskom, slovinskom, španielskom, švédskom, talianskom a ukrajinskom jazyku, pričom každé znenie je rovnako autentické.

PRÍLOHA I

ZOZNAM UPLATNITEĽNÝCH POŽIADAVIEK A NORIEM, KTORÉ PRIJALA EURÓPSKA ÚNIA V OBLASTI CIVILNÉHO LETECTVA, KTORÉ SA MAJÚ STAŤ SÚČASŤOU PRÁVNÝCH PREDPISOV UKRAJINY

„Uplatniteľné požiadavky a normy“ nasledujúcich aktov Európskej únie sa začlenia do ukrajinských právnych predpisov a považujú sa za súčasť dohody a sú uplatniteľné v súlade s touto dohodou a prílohou III k tejto dohode, ak ďalej nie je uvedené inak. Ak je to potrebné, konkrétne úpravy každého jednotlivého aktu sa uvádzajú nižšie.

Uplatniteľné požiadavky a normy aktov uvedených v tejto prílohe sú záväzné pre strany a sú, alebo sa stanú, súčasťou ich vnútorného právneho poriadku v týmto spôsobom:

- a) nariadenia a smernice Európskej únie sú záväzné pre Európsku úniu a jej členské štáty v súlade so zmluvami o EÚ;
- b) vnútroštátny právny predpis Ukrajiny prijatý s cieľom vykonávať ustanovenia príslušných nariadení a smerníc Európskej únie je právne záväzný pre Ukrajinu, pričom o forme a spôsobe vykonania rozhodne Ukrajina.

A. PRÍSTUP NA TRH A SÚVISIACE ZÁLEŽITOSTI

č. 1008/2008

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve (prepracované znenie),

Uplatniteľné požiadavky a normy: kapitola IV.

č. 95/93

Nariadenie Rady (EHS) č. 95/93 z 18. januára 1993 o spoločných pravidlách pridelenia prevádzkových intervalov na letiskách Spoločenstva,

zmenené:

nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 894/2002 z 27. mája 2002, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 95/93,

nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1554/2003 z 22. júla 2003, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 95/93,

nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 793/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 95/93.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 12, článok 14 a článok 14a ods. 2.

Pokiaľ ide o uplatňovanie článku 12 ods. 2, výraz „Komisia“ sa vykladá ako „spoločný výbor“.

č. 96/67

Smernica Rady 96/67/ES z 15. októbra 1996 o prístupe k trhu služieb pozemnej obsluhy na letiskách Spoločenstva.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 25 a príloha.

Pokiaľ ide o uplatňovanie článku 10, výraz „členské štáty“ sa vykladá ako „členské štáty EÚ“.

Pokiaľ ide o uplatňovanie článku 20 ods. 2, výraz „Komisia“ sa vykladá ako „spoločný výbor“.

č. 785/2004

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 785/2004 z 21. apríla 2004 o požiadavkách na poistenie leteckých dopravcov a prevádzkovateľov lietadiel, zmenené:

nariadením Komisie (EÚ) č. 285/2010 zo 6. apríla 2010, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 785/2004 o požiadavkách na poistenie leteckých dopravcov a prevádzkovateľov lietadiel.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 8 a článok 10 ods. 2.

č. 2009/12

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/12/ES z 11. marca 2009 o letiskových poplatkoch.

Uplatniteľné požiadavky a normy: všetky okrem článku 12 ods. 1, článku 13 a článku 14.

B. MANAŽMENT LETOVEJ PREVÁDZKY

č. 549/2004

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 549/2004 z 10. marca 2004, ktorým sa stanovuje rámec na vytvorenie jednotného európskeho neba (rámcové nariadenie),

zmenené:

nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1070/2009 z 21. októbra 2009 s cieľom zlepšiť výkonnosť a udržateľnosť európskeho systému leteckej dopravy.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 4, článok 6 a články 9 až 14.

č. 550/2004

Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 550/2004 z 10. marca 2004 o poskytovaní letových navigačných služieb v jednotnom európskom nebi (nariadenie o poskytovaní služieb),

zmenené:

nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1070/2009 z 21. októbra 2009 s cieľom zlepšiť výkonnosť a udržateľnosť európskeho systému leteckej dopravy.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 19, prílohy I a II.

č. 551/2004

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 551/2004 z 10. marca 2004 o organizácii a využívaní vzdušného priestoru v jednotnom európskom nebi (nariadenie o vzdušnom priestore),

zmenené:

nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1070/2009 z 21. októbra 2009 s cieľom zlepšiť výkonnosť a udržateľnosť európskeho systému leteckej dopravy.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 11.

č. 552/2004

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 z 10. marca 2004 o interoperabilite siete manažmentu letovej prevádzky v Európe (nariadenie o interoperabilite),

zmenené:

nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1070/2009 z 21. októbra 2009 s cieľom zlepšiť výkonnosť a udržateľnosť európskeho systému leteckej dopravy.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 12, prílohy I až V.

Vykonávacie právne predpisy

č. 691/2010

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 691/2010 z 29. júla 2010, ktorým sa stanovuje systém výkonnosti letových navigačných služieb a sieťových funkcií a mení a dopĺňa nariadenie Komisie (ES) č. 2096/2005, ktorým sa ustanovujú spoločné požiadavky na poskytovanie leteckých navigačných služieb,

zmenené:

nariadením Komisie (EÚ) č. 677/2011 zo 7. júla 2011, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania funkcií siete manažmentu letovej prevádzky (ATM) a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 691/2010,

vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 1216/2011 z 24. novembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Komisie (EÚ) č. 691/2010, ktorým sa stanovuje systém výkonnosti letových navigačných služieb a sieťových funkcií,

nariadením Komisie (EÚ) č. 390/2013 z 3. mája 2013, ktorým sa stanovuje systém výkonnosti leteckých navigačných služieb a sieťových funkcií.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 25, prílohy I až IV.

č. 1794/2006

Nariadenie Komisie (ES) č. 1794/2006 zo 6. decembra 2006, ktorým sa stanovuje spoločný systém spoplatňovania leteckých navigačných služieb,

zmenené:

nariadením Komisie (EÚ) č. 1191/2010 zo 16. decembra 2010, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Komisie (ES) č. 1794/2006, ktorým sa stanovuje spoločný systém spoplatňovania leteckých navigačných služieb,

nariadením Komisie (EÚ) č. 391/2013 z 3. mája 2013, ktorým sa stanovuje spoločný systém spoplatňovania leteckých navigačných služieb.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 17, prílohy I až VI.

č. 482/2008

Nariadenie Komisie (ES) č. 482/2008 z 30. mája 2008, ktorým sa ustanovuje systém zaistenia bezpečnosti softvéru, ktorý majú implementovať poskytovatelia leteckých navigačných služieb, a ktorým sa mení a dopĺňa príloha II k nariadeniu (ES) č. 2096/2005,

zmenené:

nariadením Komisie (EÚ) č. 1035/2011 zo 17. októbra 2011, ktorým sa ustanovujú spoločné požiadavky na poskytovanie leteckých navigačných služieb a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 482/2008 a nariadenie (EÚ) č. 691/2010.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 6, prílohy I až II.

č. 1034/2011

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1034/2011 zo 17. októbra 2011 o dohľade nad bezpečnosťou v manažmente letovej prevádzky a letových navigačných službách, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 691/2010.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 19.

č. 1035/2011

Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 1035/2011 zo 17. októbra 2011, ktorým sa ustanovujú spoločné požiadavky na poskytovanie leteckých navigačných služieb a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 482/2008 a nariadenie (EÚ) č. 691/2010,

zmenené:

Vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 923/2012 z 26. septembra 2012, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá lietania a prevádzkové ustanovenia týkajúce sa služieb a postupov v letovej prevádzke a ktorým sa mení a dopĺňa

vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 1035/2011 a nariadenia (ES) č. 1265/2007, (ES) č. 1794/2006, (ES) č. 730/2006, (ES) č. 1033/2006 a (EÚ) č. 255/2010.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 14, prílohy I až V.

č. 409/2013

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 409/2013 z 3. mája 2013 o vymedzení spoločných projektov, vytvorení riadiacej štruktúry a určení stimulov na podporu vykonávania európskeho riadiaceho plánu manažmentu letovej prevádzky.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 15.

č. 2150/2005

Nariadenie Komisie (ES) č. 2150/2005 z 23. decembra 2005, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá pružného využívania vzdušného priestoru.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 9, príloha.

č. 730/2006

Nariadenie Komisie (ES) č. 730/2006 z 11. mája 2006 o klasifikácii vzdušného priestoru a prístupe letov podľa pravidiel letu za viditeľnosti nad letovú hladinu 195.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 4.

č. 255/2010

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 255/2010 z 25. marca 2010, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá manažmentu toku letovej prevádzky.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 15.

č. 176/2011

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 176/2011 z 24. februára 2011 o informáciách, ktoré sa majú poskytnúť pred vytvorením a zmenou funkčného bloku vzdušného priestoru.

č. 923/2012

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 923/2012 z 26. septembra 2012, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá lietania a prevádzkové ustanovenia týkajúce sa služieb a postupov v letovej prevádzke a ktorým sa mení a dopĺňa vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 1035/2011 a nariadenia (ES) č. 1265/2007, (ES) č. 1794/2006, (ES) č. 730/2006, (ES) č. 1033/2006 a (EÚ) č. 255/2010.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 10, príloha.

č. 1032/2006

Nariadenie Komisie (ES) č. 1032/2006 zo 6. júla 2006, ktorým sa ustanovujú požiadavky na automatické systémy na výmenu letových údajov na účely oznamovania, koordinácie a odovzdávania letov medzi stanovišťami riadenia letovej prevádzky,

zmenené:

nariadením Komisie (ES) č. 30/2009 zo 16. januára 2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1032/2006 o požiadavkách na automatické systémy na výmenu letových údajov na účely podpory služieb dátových spojení.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 10, prílohy I až V.

č. 1033/2006

Nariadenie Komisie (ES) č. 1033/2006 zo 4. júla 2006, ktorým sa ustanovujú požiadavky na postupy pre letové plány v predletovej fáze pre jednotný európsky vzdušný priestor,

zmenené:

nariadením Komisie (EÚ) č. 428/2013 z 8. mája 2013, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1033/2006, pokiaľ ide o ustanovenia ICAO uvedené v článku 3 ods. 1.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 5, príloha.

č. 633/2007

Nariadenie Komisie (ES) č. 633/2007 zo 7. júna 2007, ktorým sa ustanovujú požiadavky na uplatňovanie protokolu prenosu letových správ na účely oznamovania, koordinácie a odovzdávania letov medzi stanovišťami riadenia letovej prevádzky,

zmenené:

nariadením Komisie (EÚ) č. 283/2011 z 22. marca 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 633/2007, pokiaľ ide o prechodné opatrenia uvedené v článku 7.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 7, druhá a tretia veta článku 8, prílohy I až IV.

č. 29/2009

Nariadenie Komisie (ES) č. 29/2009 zo 16. januára 2009, ktorým sa ustanovujú požiadavky na služby dátového spojenia pre spoločný európsky vzdušný priestor.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 14, prílohy I až VII.

č. 262/2009

Nariadenie Komisie (ES) č. 262/2009 z 30. marca 2009, ktorým sa ustanovujú požiadavky na koordinované pridelovanie a využívanie výzvových kódov pre mód S v jednotnom európskom vzdušnom priestore.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 12, prílohy I až VI.

č. 73/2010

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 73/2010 z 26. januára 2010, ktorým sa stanovujú požiadavky kvality leteckých údajov a leteckých informácií pre jednotné európske nebo.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 13, prílohy I až X.

č. 1206/2011

Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 1206/2011 z 22. novembra 2011, ktorým sa ustanovujú požiadavky na identifikáciu lietadla pre sledovanie v rámci jednotného európskeho neba.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 11, prílohy I až VII.

č. 1207/2011

Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 1207/2011 z 22. novembra 2011, ktorým sa ustanovujú požiadavky na výkonnosť a interoperabilitu sledovania pre jednotné európske nebo.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 14, prílohy I až IX.

č. 1079/2012

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1079/2012 zo 16. novembra 2012, ktorým sa ustanovujú požiadavky na kanálový rozstup pri hlasovej komunikácii pre jednotný európsky vzdušný priestor, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1265/2007.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 15, prílohy I až V.

Nariadenie SESAR

č. 219/2007

Nariadenie Rady (ES) č. 219/2007 z 27. februára 2007 o založení spoločného podniku na vývoj novej generácie európskeho systému riadenia letovej prevádzky (SESAR),

zmenené:

nariadením Rady (ES) č. 1361/2008 z 16. decembra 2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 219/2007 o založení spoločného podniku na vývoj novej generácie európskeho systému riadenia letovej prevádzky (SESAR).

Uplatniteľné požiadavky a normy: článok 1 ods. 1 až 2 a článok 1 ods. 5 až 7, články 2 až 3, článok 4 ods. 1, príloha.

Preukaz spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky

č. 805/2011

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 805/2011 z 10. augusta 2011, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá udeľovania preukazov spôsobilosti a niektorých osvedčení riadiacich letovej prevádzky podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 32, prílohy I až IV.

Rozhodnutia Komisie

č. 2011/121

Rozhodnutie Komisie z 21. februára 2011, ktorým sa stanovujú ciele výkonnosti Európskej únie a varovné prahy na poskytovanie letových navigačných služieb v rokoch 2012 až 2014 (2011/121/EÚ).

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 4.

č. 2011/2611 v konečnom znení

Rozhodnutie Komisie z 20. mája 2011 o výnimkách podľa článku 14 nariadenia Komisie (ES) č. 29/2009, K(2011) 2611 v konečnom znení.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 3, prílohy I a II.

č. 2011/9074 v konečnom znení

Rozhodnutie Komisie z 9. decembra 2011 o výnimkách podľa článku 14 nariadenia Komisie (ES) č. 29/2009, K(2011) 9074 v konečnom znení.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 3, prílohy I a II.

č. 2012/9604 v konečnom znení

o schválení strategického plánu siete pre funkcie siete manažmentu letovej prevádzky Jednotného európskeho neba na obdobie 2012 - 2019, K (2012) 9604 v konečnom znení.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 3.

C. BEZPEČNOSŤ LETECTVA

č. 216/2008 (základné nariadenie)

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 z 20. februára 2008 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva, ktorým sa zrušuje smernica Rady 91/670/EHS, nariadenie (ES) č. 1592/2002 a smernica 2004/36/ES,

zmenené:

nariadením Komisie (ES) č. 690/2009 z 30. júla 2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva, ktorým sa zrušuje smernica Rady 91/670/EHS, nariadenie (ES) č. 1592/2002 a smernica 2004/36/ES.

nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1108/2009 z 21. októbra 2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 216/2008 v oblasti letísk, riadenia letovej prevádzky a leteckých navigačných služieb a zrušuje smernica 2006/23/ES.

nariadením Komisie (EÚ) č. 6/2013 z 8. januára 2013, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva, ktorým sa zrušuje smernica Rady 91/670/EHS, nariadenie (ES) č. 1592/2002 a smernica 2004/36/ES.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 11, články 13 až 16, články 20 až 25, články 54, 55, 68 a prílohy I až VI.

Nariadenie (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacie predpisy sa uplatňujú na Ukrajinu podľa týchto ustanovení:

1. Ukrajina nepoverí agentúru EASA žiadnou zo svojich funkcií súvisiacich s bezpečnosťou, ako sa stanovuje v rámci dohovoru a jeho príloh;
2. Ukrajina podlieha kontrolám dodržiavania noriem, ktoré vykonáva EASA podľa článku 54 nariadenia (ES) č. 216/2008;
3. O uplatňovaní článku 11 nariadenia (ES) č. 216/2008 na osvedčenia vydané Ukrajinou rozhodne spoločný výbor v súlade s ustanoveniami prílohy III k tejto dohode;
4. Článok 11 ods. 1 nariadenia (ES) č. 216/2008 sa neuplatňuje na osvedčenia Ukrajiny vydané v oblastiach letovej prevádzky a letovej spôsobilosti a jej zachovania (vykonávacie nariadenia č.: (EÚ) 965/2012, 748/2012 a (ES) 2042/2003);
5. Európska komisia má na Ukrajine právomoci, ktoré jej boli udelené na rozhodnutia prijaté v súlade s článkom 11 ods. 2, článkom 14 ods. 5 a ods.

- 7, článkom 24 ods. 5 a článkom 25 ods. 1 nariadenia (ES) č. 216/2008 v oblastiach, kde spoločný výbor prehlási za uplatniteľný článok 11 ods. 1;
6. V oblasti letovej spôsobilosti, kde agentúra EASA nevykonáva žiadne funkcie, môže Ukrajina vydávať osvedčenia, licencie alebo schválenia na základe dohody alebo dojednania, ktoré Ukrajina uzavrela s treťou krajinou.

č. 748/2012

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 748/2012 stanovujúce vykonávacie pravidlá osvedčovania letovej spôsobilosti a environmentálneho osvedčovania lietadiel a prislúchajúcich výrobkov, častí a zariadení, ako aj osvedčovania projekčných a výrobných organizácií,

zmenené:

nariadením Komisie (ES) č. 7/2013, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 748/2012 stanovujúce vykonávacie pravidlá osvedčovania letovej spôsobilosti a environmentálneho osvedčovania lietadiel a prislúchajúcich výrobkov, častí a zariadení, ako aj osvedčovania projekčných a výrobných organizácií.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 2, 8 až 10 a príloha.

č. 2042/2003

Nariadenie Komisie (ES) č. 2042/2003 z 20. novembra 2003 o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a leteckých výrobkov, častí a zariadení a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností,

zmenené:

nariadením Komisie (ES) č. 707/2006 z 8. mája 2006, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2042/2003, pokiaľ ide o povolenia na limitované trvanie a prílohy I a III;

nariadením Komisie (ES) č. 376/2007 z 30. marca 2007, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2042/2003 o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a leteckých výrobkov, častí a zariadení a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností;

nariadením Komisie (ES) č. 1056/2008 z 27. októbra 2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2042/2003 o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a leteckých výrobkov, častí a zariadení a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností;

nariadením Komisie (EÚ) č. 127/2010 z 5. februára 2010, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2042/2003 o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a leteckých výrobkov, častí a zariadení a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností;

nariadením Komisie (EÚ) č. 962/2010 z 26. októbra 2010, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2042/2003 o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a leteckých výrobkov, častí a zariadení a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností;

nariadením Komisie (EÚ) č. 1149/2011 z 21. októbra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2042/2003 o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a leteckých výrobkov, častí a zariadení a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností;

nariadením Komisie (EÚ) č. 593/2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2042/2003 o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a leteckých výrobkov, častí a zariadení a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 6, prílohy I až IV.

č. 996/2010

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 z 20. októbra 2010 o vyšetrovaní a prevencii nehôd a incidentov v civilnom letectve a o zrušení smernice 94/56/ES.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 26, s výnimkou článku 7 ods. 4 a článku 24.

č. 2003/42

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2003/42/ES z 13. júna 2003 o hlásení udalostí v civilnom letectve.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 11, prílohy I a II.

č. 1321/2007

Nariadenie Komisie (ES) č. 1321/2007 z 12. novembra 2007, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá šírenia informácií zainteresovaným stranám o udalostiach v civilnom letectve podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 4.

č. 1330/2007

Nariadenie Komisie (ES) č. 1330/2007 z 24. septembra 2007, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá šírenia informácií zainteresovaným stranám o udalostiach v civilnom letectve podľa článku 7 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 10, prílohy I až II.

č. 104/2004

Nariadenie Komisie (ES) 104/2004 z 22. januára 2004 stanovujúce pravidlá organizácie a zloženia Odvolacej rady Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 7 a príloha.

č. 628/2013

Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 628/2013 z 28. júna 2013 o pracovných metódach Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva na vykonávanie kontrol dodržiavania noriem a na monitorovanie uplatňovania ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 a o zrušení nariadenia Komisie (ES) č. 736/2006.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 27.

č. 2111/2005

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005 zo 14. decembra 2005 o vytvorení zoznamu Spoločenstva týkajúceho sa leteckých dopravcov, ktorí podliehajú zákazu vykonávania leteckej dopravy v rámci Spoločenstva, a o informovaní cestujúcich v leteckej doprave o totožnosti prevádzkujúceho leteckého dopravcu, ktorým sa zrušuje článok 9 smernice 2004/36/ES.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 13, príloha.

č. 473/2006

Nariadenie Komisie (ES) č. 473/2006 z 22. marca 2006, ktorým sa stanovujú implementačné pravidlá pre zoznam leteckých dopravcov Spoločenstva, ktorí podliehajú zákazu vykonávania leteckej dopravy v rámci Spoločenstva, uvedený v kapitole II nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 6, prílohy A až C.

č. 474/2006

Nariadenie Komisie (ES) č. 474/2006 z 22. marca 2006 o vytvorení zoznamu Spoločenstva týkajúceho sa leteckých dopravcov, ktorí podliehajú zákazu vykonávania leteckej dopravy v rámci Spoločenstva, uvedeného v kapitole II nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005,

naposledy zmenené:

vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 659/2013 z 10. júla 2013, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 474/2006 o vytvorení zoznamu Spoločenstva týkajúceho sa leteckých dopravcov, ktorí podliehajú zákazu vykonávania leteckej dopravy v rámci Spoločenstva.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 3, prílohy A až B (pozri nižšie posledné zmeny):

č. 1178/2011

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1178/2011 z 3. novembra 2011, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa posádky civilného letectva podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008,

zmenené:

nariadením Komisie (EÚ) č. 290/2012 z 30. marca 2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 1178/2011, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa posádky civilného letectva podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 11, prílohy I až VII.

č. 965/2012

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 965/2012 z 5. októbra 2012, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa leteckej prevádzky podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008,

zmenené:

nariadením Komisie (EÚ) č. 800/2013 zo 14. augusta 2013, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Komisie (EÚ) č. 965/2012, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa leteckej prevádzky podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 9, prílohy I až VII.

č. 1332/2011

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1332/2011 zo 16. decembra 2011, ktorým sa ustanovujú spoločné požiadavky na využívanie vzdušného priestoru a prevádzkové postupy na vyhýbanie sa zrážkam vo vzduchu.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 4, príloha.

D. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

č. 2003/96

Smernica Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca Spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny.

Uplatniteľné požiadavky a normy: článok 14 ods. 1 písm. b) a článok 14 ods. 2.

č. 2006/93

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/93/ES z 12. decembra 2006 o regulácii prevádzky lietadiel podľa časti II kapitoly 3 zväzku I prílohy 16 k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve, druhé vydanie (1988).

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 5.

č. 2002/49

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/49/ES z 25. júna 2002, ktorá sa týka posudzovania a riadenia environmentálneho hluku.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 16, prílohy I až VI.

č. 2002/30

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/30/ES z 26. marca 2002 o pravidlách a postupoch zavedenia prevádzkových obmedzení podmienených hlukom na letiskách Spoločenstva.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 15, prílohy I a II.

E. SOCIÁLNE ASPEKTY

č. 1989/391

Smernica Rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci,

zmenená:

smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2007/30/ES z 20. júna 2007, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 89/391/EHS, jej samostatné smernice, ako aj

smernice Rady 83/477/EHS, 91/383/EHS, 92/29/EHS a 94/33/ES s cieľom zjednodušiť a zracionalizovať správy o vykonávaní v praxi.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 16 a 18 až 19.

č. 2003/88

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času.

Uplatniteľné ustanovenia: články 1 až 19, 21 až 24 a 26 až 29.

č. 2000/79

Smernica Rady 2000/79/ES z 27. novembra 2000, ktorá sa týka Európskej dohody o organizácii pracovného času mobilných pracovníkov civilného letectva, ktorú uzavrela Asociácia európskych leteckých spoločností (AEA), Európska federácia pracovníkov v doprave (ETF), Európska asociácia civilných letecov (ECA), Európska asociácia regionálnych leteckých spoločností (ERA) a Asociácia nezávislých leteckých dopravcov (IACA).

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 2 až 3, príloha.

F. OCHRANA SPOTREBITEĽA

č. 90/314

Smernica Rady 90/314 z 13. júna 1990 o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb.

Uplatniteľné ustanovenia: články 1 až 10.

č. 93/13

Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Uplatniteľné ustanovenia: články 1 až 10 a príloha.

Pokiaľ ide o uplatňovanie článku 10, výraz „Komisia“ sa vykladá ako „všetky ostatné zmluvné strany ECAA“.

č. 95/46

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 34.

č. 2027/97

Nariadenie Rady (ES) č. 2027/97 z 9. októbra 1997 o zodpovednosti leteckého dopravcu v prípade nehôd,

zmenené:

nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 889/2002 z 13. mája 2002, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 2027/97.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 8.

č. 261/2004

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 17.

č. 1107/2006

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2006 z 5. júla 2006 o právach zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou v leteckej doprave.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 16, prílohy I a II.

G. POČÍTAČOVÉ REZERVAČNÉ SYSTÉMY

č. 80/2009

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 80/2009 zo 14. januára 2009 o kódexe správania pri používaní počítačových rezervačných systémov a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 2299/89.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 19 a príloha.

H. INÉ PRÁVNE PREDPISY

č. 437/2003

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 437/2003 z 27. februára 2003 o štatistických výkazoch týkajúcich sa prepravy cestujúcich, nákladu a pošty v leteckej doprave,

zmenené:

nariadením Rady (ES) č. 1358/2003 z 31. júla 2003, ktorým sa vykonáva a mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 437/2003.

nariadením Komisie (ES) č. 546/2005 z 8. apríla 2005, ktorým sa upravuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 437/2003, pokiaľ ide o pridelovanie kódov vykazujúceho štátu, a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Komisie (ES) č. 1358/2003, pokiaľ ide o aktualizáciu zoznamu letísk Spoločenstva.

Uplatniteľné požiadavky a normy: články 1 až 11, prílohy I a II.

č. 1358/2003

Nariadenie Komisie (ES) č. 1358/2003 z 31. júla 2003, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 437/2003 o štatistických výkazoch týkajúcich sa prepravy cestujúcich, nákladu a pošty v leteckej doprave a ktorým sa menia a dopĺňajú jeho prílohy I a II,

zmenené:

nariadením Komisie (ES) č. 158/2007 zo 16. februára 2007, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1358/2003, pokiaľ ide o zoznam letísk v Spoločenstve.

Uplatniteľné požiadavky a normy: Články 1 až 4, prílohy I až III.

PRÍLOHA II

DOHODNUTÉ SLUŽBY A URČENÉ TRASY

34. Každá strana dohody udeľuje leteckým dopravcom druhej strany práva prevádzkovať letecké dopravné služby na nižšie uvedených trasách:

- a) v prípade leteckých dopravcov Európskej únie: z ktoréhokoľvek miesta Európskej únie – medziľahlé body na územiach partnerov európskej susedskej politiky², „Krajiny ECAA“³, alebo krajín uvedených v prílohe V – na akékoľvek miesto na Ukrajine – body za územím;
- b) v prípade leteckých dopravcov Ukrajiny: z ktoréhokoľvek miesta na Ukrajine – medziľahlé body na územiach partnerov európskej susedskej politiky, krajín ECAA alebo krajín uvedených v prílohe V – na akékoľvek miesto v Európskej únii.

Existujúce a nové práva, vrátane práv na zabezpečovanie leteckej dopravy do bodov za územím na základe dvojstranných dohôd alebo iných dojednaní medzi Ukrajinou a členských štátov EÚ, ktoré nie sú predmetom tejto dohody, sa môžu uplatňovať a schvaľovať, pokiaľ nedochádza k diskriminácii medzi leteckými dopravcami na základe štátnej príslušnosti.

- c) Leteckí dopravcovia Európskej únie majú nárok aj na vykonávanie služieb leteckej dopravy medzi letiskami na Ukrajine bez ohľadu na to, či takéto služby leteckej dopravy začínajú alebo končia v rámci EÚ.

35. Služby prevádzkované podľa ods. 1 písm. a) a b) tejto prílohy sa začínajú alebo končia v prípade ukrajinských leteckých dopravcov na území Ukrajiny a v prípade leteckých dopravcov Európskej únie na území Európskej únie.

36. Leteckí dopravcovia oboch strán dohody môžu pri ktoromkoľvek lete alebo pri všetkých letoch a podľa vlastného uváženia:

² Pod pojmom „partneri európskej susedskej politiky“ sa v tomto kontexte rozumie Alžírsko, Arménsko, Azerbajdžan, Bielorusko, Egypt, Gruzínsko, Izrael, Jordánsko, Libanon, Líbya, Maroko, Palestína, Sýria, Tunisko a Moldavská republika, to znamená, že tu nie je zahrnutá Ukrajina.

³ „Krajiny ECAA“ sú stranami multilaterálnej dohody, ktorou sa stanovuje Spoločný európsky letecký priestor, a ktorými sú: členské štáty Európskej únie, Albánska republika, Bosna a Hercegovina, Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko, Islandská republika, Republika Čierna Hora, Nórske kráľovstvo, Srbská republika a Kosovo (Týmto označením nie sú dotknuté pozície týkajúce sa štatútu, pričom označenie je v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN 1244 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova).

- a) vykonávať lety v ktoromkoľvek smere alebo oboch smeroch;
 - b) kombinovať rôzne čísla letov v rámci letu jedného lietadla;
 - c) zabezpečovať leteckú dopravu do medziluhých bodov a bodov za územiami, ako sa uvádza v odseku 1 písm. a) a b) tejto prílohy, a do bodov na územiach strán dohody v akejkoľvek kombinácii a akomkoľvek poradí;
 - d) vynechať pristátie v ktoromkoľvek mieste alebo miestach;
 - e) presunúť prepravu z ktoréhokoľvek zo svojich lietadiel na ktorékoľvek iné svoje lietadlo na ktoromkoľvek mieste;
 - f) robiť medzipristátia v ktorýchkoľvek bodoch na území alebo mimo územia jednej alebo druhej strany dohody;
 - g) vykonávať tranzitnú dopravu cez územie druhej strany dohody a
 - h) kombinovať rôzne účely prepravy tým istým lietadlom bez ohľadu na to, kde sa táto preprava začína.
37. Každá strana dohody umožní každému leteckému dopravcovi, aby si určil počet letov a kapacity medzinárodnej leteckej dopravy, ktorú ponúka na základe komerčných hľadísk na danom trhu. V súlade s týmto právom žiadna strana dohody jednostranne neobmedzí objem dopravy, počet alebo pravidelnosť letov ani typ alebo typy lietadiel používaných na prevádzku leteckými dopravcami druhej strany dohody, s výnimkou colných, technických, prevádzkových dôvodov, dôvodov ochrany životného prostredia, ochrany zdravia alebo uplatňovania článku 26 (Konkurenčné prostredie) tejto dohody.
38. Leteckí dopravcovia každej strany dohody môžu zabezpečovať leteckú dopravu, a to aj v rámci dohody o spoločnom označovaní liniek, z ktoréhokoľvek miesta v tretej krajine, ktoré nie je zahrnuté do určených trás, pokiaľ nevykonávajú piatu slobodu.
39. Táto príloha podlieha prechodným ustanoveniam uvedeným v prílohe III k tejto dohode a súvisiacemu rozšíreniu práv.

PRECHODNÉ USTANOVENIA

Oddiel 1

Prechodné obdobia

1. Prechod Ukrajiny na účinné vykonávanie všetkých ustanovení a podmienok, ktoré vyplývajú z tejto dohody, sa realizuje prostredníctvom dvoch prechodných období.
2. Takýto prechod podlieha posúdeniu a kontrolám dodržiavania noriem, ktoré vykoná Európska Komisia a EASA, ako aj rozhodnutiu spoločného výboru, ako sa stanovuje v článku 33 (Prechodné ustanovenia) tejto dohody.

Oddiel 2

Špecifikácie uplatniteľné počas prvého prechodného obdobia

1. Počas prvého prechodného obdobia:
 - a) leteckým dopravcom Európskej únie a leteckým dopravcom s licenciou vydanou Ukrajinou sa umožní vykonávať neobmedzené prepravné práva medzi akýmkoľvek miestom v Európskej únii a akýmkoľvek miestom na Ukrajine;
 - b) pod podmienkou posúdenia týkajúceho sa vykonávania príslušných požiadaviek a noriem Európskej únie Ukrajinou a po informovaní spoločného výboru sa Ukrajina zapojí ako pozorovateľ do činnosti výboru zriadeného na základe nariadenia (EHS) č. 95/93 o spoločných pravidlách pridelovania prevádzkových intervalov na letiskách Spoločenstva a
 - c) ustanovenia článku 22 (Obchodné príležitosti) pododsek 5 písm. c) (pozemná obsluha pre leteckých dopravcov druhých strán dohody) sa neuplatňujú.
2. Podmienky uplatniteľné na prechod do druhého prechodného obdobia zahŕňajú v prípade Ukrajiny:
 - a) začlenenie do vnútroštátnych predpisov a vykonávanie uplatniteľných požiadaviek a noriem:

- nariadenia (ES) č. 216/2008 (o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva);
- nariadenia (EÚ) č. 748/2012 (stanovujúceho vykonávacie pravidlá osvedčovania letovej spôsobilosti a environmentálneho osvedčovania lietadiel a prislúchajúcich výrobkov, častí a zariadení, ako aj osvedčovania projekčných a výrobných organizácií);
- nariadenia (ES) č. 2042/2003 (o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a leteckých výrobkov, častí a zariadení a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností) v znení zmien;
- nariadenia (EÚ) č. 965/2012 (ktorým sa ustanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa leteckej prevádzky);
- nariadenia (EÚ) č. 1178/2011 (ktorým sa ustanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa posádky civilného letectva);
- nariadenia (EÚ) č. 996/2010 (o vyšetrovaní a prevencii nehôd a incidentov);
- smernice 2009/12/ES (o letiskových poplatkoch);
- smernice 96/67/ES (o prístupe k trhu služieb pozemnej obsluhy na letiskách Spoločenstva);
- nariadenia (EHS) č. 95/93 (o spoločných pravidlách prideľovania prevádzkových intervalov);
- smernice 2000/79/ES (ktorá sa týka Európskej dohody o organizácii pracovného času mobilných pracovníkov civilného letectva);
- kapitoly IV nariadenia (ES) č. 1008/2008 (o prevádzke leteckých dopravných služieb);
- nariadenia (ES) č. 785/2004 (o požiadavkách na poistenie leteckých dopravcov a prevádzkovateľov lietadiel);
- nariadenia (EHS) č. 80/2009 (o počítačových rezervačných systémoch);
- nariadenia (ES) č. 2027/97 (o zodpovednosti leteckého dopravcu v prípade nehôd);
- nariadenia (ES) č. 261/2004 (o spoločných pravidlách systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov);

- nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 549/2004 z 10. marca 2004, ktorým sa stanovuje rámec na vytvorenie jednotného európskeho neba (rámcové nariadenie);
- nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 550/2004 z 10. marca 2004 o poskytovaní letových navigačných služieb v jednotnom európskom nebi (nariadenie o poskytovaní služieb);
- nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 551/2004 z 10. marca 2004 o organizácii a využívaní vzdušného priestoru v jednotnom európskom nebi (nariadenie o vzdušnom priestore);
- nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 z 10. marca 2004 o interoperabilite siete manažmentu letovej prevádzky v Európe (nariadenie o interoperabilite);
- nariadenia Európskej komisie (EÚ) č. 691/2010 z 29. júla 2010, ktorým sa stanovuje systém výkonnosti letových navigačných služieb a sieťových funkcií a mení a dopĺňa nariadenie Komisie (ES) č. 2096/2005, ktorým sa ustanovujú spoločné požiadavky na poskytovanie leteckých navigačných služieb;
- nariadenia Európskej komisie (ES) č. 1794/2006 zo 6. decembra 2006, ktorým sa stanovuje spoločný systém spoplatňovania leteckých navigačných služieb;
- nariadenia Európskej komisie (EÚ) č. 1034/2011 zo 17. októbra 2011 o dohľade nad bezpečnosťou v manažmente letovej prevádzky a letových navigačných službách, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 691/2010;
- nariadenia Európskej komisie (ES) č. 2150/2005 z 23. decembra 2005, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá pružného využívania vzdušného priestoru a
- nariadenia Európskej komisie (EÚ) č. 255/2010 z 25. marca 2010, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá manažmentu toku letovej prevádzky,

tak ako sú uvedené vrátane ich zmien v prílohe I k tejto dohode;

- b) uplatňovanie prevádzkových licenčných pravidiel, ktoré sú v podstate rovnocenné pravidlám uvedeným v kapitole II nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Európskej únii a
- c) pokiaľ ide o bezpečnostnú ochranu letectva, uplatňovanie ustanovení dokumentu 30 časti II ECAC v znení jeho posledných uplatniteľných zmien.

Oddiel 3

Špecifikácie uplatniteľné počas druhého prechodného obdobia

1. Po rozhodnutí spoločného výboru v súlade s článkom 33 (Prechodné ustanovenia) tejto dohody, ktorým sa potvrdzuje, že Ukrajina splňa všetky podmienky uvedené v oddiele 2 ods. 2:
 - a) príslušné osvedčenia vydané Ukrajinou, ktoré sú uvedené v prílohe IV oddiele 1, uznávajú členské štáty v súlade s podmienkami uvedenými v rozhodnutí spoločného výboru a podľa článku 11 nariadenia (ES) č. 216/2008;
 - b) ustanovenia článku 22 (Obchodné príležitosti) pododsek 5 písm. c) (pozemná obsluha pre leteckých dopravcov druhých strán dohody) tejto dohody sa uplatňujú a
 - c) pod podmienkou posúdenia týkajúceho sa vykonávania príslušných požiadaviek a noriem Európskej únie Ukrajinou a po informovaní spoločného výboru sa Ukrajina zapojí ako pozorovateľ do činnosti výboru zriadeného na základe nariadenia (ES) č. 2111/2005 o vytvorení zoznamu Spoločenstva týkajúceho sa leteckých dopravcov, ktorí podliehajú zákazu vykonávania leteckej dopravy v rámci Spoločenstva.
2. Podmienky uplatniteľné na prechod k úplnému vykonávaniu tejto dohody zahŕňajú v prípade Ukrajiny:
 - a) začlenenie do vnútroštátnych predpisov a vykonávanie uplatniteľných požiadaviek a noriem aktov Európskej únie uvedených v prílohe I k tejto dohode a
 - b) organizáciu vzdušného priestoru, za ktorý zodpovedá, v súlade s požiadavkami EÚ uplatniteľnými na stanovenie funkčných blokov vzdušného priestoru.

Oddiel 4

Úplné vykonávanie tejto dohody

Po rozhodnutí spoločného výboru v súlade s článkom 33 (Prechodné ustanovenia) tejto dohody, ktorým sa potvrdzuje, že Ukrajina splňa všetky podmienky uvedené v oddiele 3 ods. 2 tejto prílohy, sa uplatňujú tieto ustanovenia:

1. Okrem prepravných práv stanovených v oddiele 2 ods. 1 k tejto prílohe:
 - a) sa leteckým dopravcom Európskej únie umožní vykonávať neobmedzené prepravné práva medzi miestami na Ukrajine,

medziľahlými bodmi v krajinách Európskej susedskej politike a krajinách ECAA, ako aj bodmi v krajinách uvedených v prílohe V a bodmi za územiami, ak je príslušný let súčasťou služby, ktorá obsluhuje niektoré miesto v členskom štáte.

Leteckým dopravcom Európskej únie sa umožní vykonávať aj neobmedzené prepravné práva medzi miestami na Ukrajine bez ohľadu na to, či takéto služby leteckej dopravy začínajú alebo končia v rámci EÚ a

- b) leteckým dopravcom Európskej únie sa umožní vykonávať neobmedzené prepravné práva medzi akýmkoľvek miestom v Európskej únii, medziľahlými bodmi v krajinách Európskej susedskej politike a krajinách ECAA, ako aj miestami v krajinách uvedených v prílohe V, ak je príslušný let súčasťou služby, ktorá obsluhuje niektoré miesto na Ukrajine.

- 2. Všetky príslušné osvedčenia uvedené v prílohe IV oddiele 2 tejto dohody vydané Ukrajinou členské štáty uznávajú v súlade s podmienkami stanovenými v týchto ustanoveniach.
-

**ZOZNAM OSVEDČENÍ UVEDENÝCH V PRÍLOHE III
K TEJTO DOHODE**

1. Posádky lietadiel

Licencie pilotov (vydávanie, zachovanie, zmeny, obmedzenie, pozastavenie platnosti alebo zrušenie licencií) (nariadenia (ES) č. 216/2008, (EÚ) č. 1178/2011, (EÚ) č. 290/2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 1178/2011).

Osvedčovanie osôb zodpovedných za poskytovanie leteckého výcviku alebo výcviku simulácie letu, ako aj posudzovania zručností pilotov (nariadenia (ES) č. 216/2008, (EÚ) č. 1178/2011, (EÚ) č. 290/2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 1178/2011).

Potvrdenia pre palubných sprievodcov (vydávanie, zachovanie, zmeny, obmedzenie, pozastavenie platnosti alebo zrušenie potvrdení pre palubných sprievodcov) (nariadenia (ES) č. 216/2008, (EÚ) č. 1178/2011, (EÚ) č. 290/2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 1178/2011).

Osvedčenia zdravotnej spôsobilosti pilotov (vydávanie, zachovanie, zmeny, obmedzenie, pozastavenie platnosti alebo zrušenie) (nariadenia (ES) č. 216/2008, (EÚ) č. 1178/2011, (EÚ) č. 290/2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 1178/2011).

Osvedčovanie poverených lekárov, ako aj podmienky, za ktorých môžu všeobecní praktickí lekári pôsobiť ako poverení lekári (nariadenia (ES) č. 216/2008, (EÚ) č. 1178/2011, (EÚ) č. 290/2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 1178/2011).

Pravidelné posudzovanie zdravotnej spôsobilosti členov posádky, kvalifikácia osôb zodpovedných za posudzovanie (nariadenia (ES) č. 216/2008, (EÚ) č. 1178/2011, (EÚ) č. 290/2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 1178/2011).

Podmienky vydania, zachovania, zmeny, obmedzenia, pozastavenia platnosti alebo zrušenia osvedčení výcvikových organizácií pre pilotov (nariadenia (ES) č. 216/2008, (EÚ) č. 1178/2011, (EÚ) č. 290/2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 1178/2011).

Podmienky vydania, zachovania, zmeny, obmedzenia, pozastavenia platnosti alebo zrušenia osvedčení poverených zdravotníckych zariadení, ktoré sa

podieľajú na kvalifikovaní a posudzovaní zdravotnej spôsobilosti posádok lietadiel civilného letectva (nariadenia (ES) č. 216/2008, (EÚ) č. 1178/2011, (EÚ) č. 290/2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 1178/2011).

Osvedčovanie výcvikových zariadení na simuláciu letu a požiadavky na organizácie, ktoré prevádzkujú a používajú tieto zariadenia (nariadenia (ES) č. 216/2008, (EÚ) č. 1178/2011, (EÚ) č. 290/2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 1178/2011).

2. Manažment letovej prevádzky/letecké navigačné služby

Osvedčenia poskytovateľov letových prevádzkových služieb (nariadenia (ES) č. 216/2008, (EÚ) č. 1034/2011, (EÚ) č. 1035/2011 príloha II Špecifické požiadavky na poskytovanie letových prevádzkových služieb).

Osvedčenia poskytovateľov meteorologických služieb (nariadenia (ES) č. 216/2008, (EÚ) č. 1034/2011, (EÚ) č. 1035/2011 príloha III Špecifické požiadavky na poskytovanie meteorologických služieb).

Osvedčenia poskytovateľov leteckých informačných služieb (nariadenia (ES) č. 216/2008, (EÚ) č. 1034/2011, (EÚ) č. 1035/2011 príloha IV Špecifické požiadavky na poskytovanie leteckých informačných služieb).

Osvedčenia poskytovateľov spojovacích, navigačných a sledovacích služieb (nariadenia (ES) č. 216/2008, (EÚ) č. 1034/2011, (EÚ) č. 1035/2011 príloha V Špecifické požiadavky na poskytovanie spojovacích, navigačných a sledovacích služieb).

Preukazy spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky (ATCO) a študentov riadiacich letovej prevádzky (vydanie, pozastavenie platnosti alebo zrušenie) a súvisiacich kvalifikačných kategórií, doložiek (nariadenia (ES) č. 216/2008, (EÚ) č. 805/2011).

Osvedčenia zdravotnej spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky (nariadenia (ES) č. 216/2008, (EÚ) č. 805/2011).

Osvedčenia výcvikových organizácií pre riadiacich letovej prevádzky (ATCO) (platnosť, predĺženie platnosti, obnovenia platnosti a používanie) (nariadenia (EÚ) č. 216/2008 a (EÚ) č. 805/2011).

PRÍLOHA V

ZOZNAM INÝCH ŠTÁTOV UVEDENÝCH V ČLÁNKOCH 17, 19, 22 TEJTO DOHODY A V PRÍLOHE II A III K TEJTO DOHODE

1. Islandská republika (podľa Dohody o Európskom hospodárskom priestore);
2. Lichtenštajnské kniežatstvo (podľa Dohody o Európskom hospodárskom priestore);
3. Nórske kráľovstvo (podľa Dohody o Európskom hospodárskom priestore) a
4. Švajčiarska konfederácia (podľa Dohody medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave).

PROCESNÉ PRAVIDLÁ

Táto dohoda sa uplatňuje v súlade s procesnými pravidlami, ktoré sú tu uvedené:

1. ÚČASŤ UKRAJINY VO VÝBOROCH

Ak sa podľa tejto dohody Ukrajina zúčastňuje vo výbore zriadenom príslušnými aktmi Európskej únie, získa štatút pozorovateľa a bude vystavená všetkým príslušným diskusiám a vyzvaná, aby sa zapojila do diskusií, v súlade s rokovacím poriadkom, je však vylúčená zo zasadnutí, na ktorých sa hlasuje.

Pokiaľ ide o oblasť manažmentu letovej prevádzky na účely vykonávania príslušných právnych predpisov o jednotnom európskom nebi, Ukrajina sa zapojí aj do prác všetkých subjektov zriadených Európskou komisiou, ako je poradný orgán odvetvia (Industry Consultation Body - ICB) a manažér siete (NM).

2. ZÍSKANIE ŠTATÚTU POZOROVATEĽA V EASA

Štatút pozorovateľa v EASA oprávňuje Ukrajinu, aby sa zúčastňovala na prácach technických skupín, ako aj subjektov EASA otvorených pre členské štáty EÚ a iné partnerské krajiny európskej susedskej politiky, za podmienok stanovených pre takúto účasť. Štatút pozorovateľa sa nevzťahuje na hlasovacie právo. Tento štatút však nemožno získať, pokiaľ ide o správnu radu agentúry EASA.

3. SPOLUPRÁCA A VÝMENA INFORMÁCIÍ

Na uľahčenie výkonu príslušných právomocí príslušných orgánov strán dohody si takéto orgány na požiadanie vzájomne vymenia všetky informácie potrebné na riadne fungovanie tejto dohody.

4. ODKAZ NA JAZYKY

Strany dohody sú oprávnené používať pri postupoch stanovených v rámci tejto dohody akýkoľvek úradný jazyk inštitúcií Európskej únie alebo ukrajinský jazyk. Strany dohody si však uvedomujú, že použitie angličtiny tieto konania zjednoduší. Ak sa v úradnom dokumente použije jazyk, ktorý nie je úradným jazykom inštitúcií Európskej únie, predloží sa zároveň aj preklad do úradného jazyka inštitúcií Európskej únie, pričom sa zohľadní ustanovenie predchádzajúcej vety. Ak strana dohody použije v ústnom konaní jazyk, ktorý nie je úradným jazykom inštitúcií Európskej únie, zabezpečí táto strana aj simultánne tlmočenie do angličtiny.

**KRITÉRIÁ UVEDENÉ V ČLÁNKU 26 ODS. 4
TEJTO DOHODY A**

1. Je zlučiteľná s riadnym fungovaním tejto dohody:
 - a) pomoc sociálnej povahy poskytovaná jednotlivým spotrebiteľom za predpokladu, že sa poskytuje bez diskriminácie vo vzťahu k pôvodu príslušných služieb a
 - b) pomoc poskytovaná s cieľom odstrániť škody spôsobených prírodnými katastrofami alebo mimoriadnymi udalosťami.
 2. Okrem toho môže byť považovaná za zlučiteľnú s riadnym fungovaním tejto dohody:
 - a) pomoc na podporu hospodárskeho rozvoja oblastí s mimoriadne nízkou životnou úrovňou alebo s mimoriadne vysokou nezamestnanosťou;
 - b) pomoc na uľahčenie rozvoja určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí, kde táto pomoc nemá nepriaznivý vplyv na obchodné operácie leteckých dopravcov v záujme strán dohody a
 - c) pomoc na dosiahnutie cieľov, ktoré umožňujú nariadenia EÚ o horizontálnych skupinových výnimkách a pravidlá upravujúce horizontálnu a odvetvovú štátnu pomoc, ak sa táto pomoc poskytuje v súlade s podmienkami týchto nariadení a pravidlami.
-